

Begroting 2018-2022 Nationale Politie

Auteur: Directie Financiën

3 augustus 2017

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	CONTEXT	5
2.1	Externe context	5
2.2	Korpsontwikkelingen	5
3	SAMENVATTING RESULTAAT EN KENGETALLEN	8
3.1	Financiële randvoorwaarden	8
3.2	Exploitatieresultaat	8
3.3	Personele sterkte	9
4	UITGANGSPUNTEN	12
5	TOELICHTING OP DE EXPLOITATIE	13
5.1	Algemeen beeld	13
5.2	Toelichting op de reorganisatiekosten	23
5.3	Toelichting op Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO)	23
5.4	Toelichting op Recherche SamenwerkingsTeam (RST)	24
6	TOELICHTING OP DE BALANS	25
6.1	Activa	25
6.2	Passiva	27
7	TREASURY / FINANCIERING	29
7.1	Toelichting kasstroomoverzicht	29
7.2	Financiering	29
8	RISICOPARAGRAAF	31
	Model A: Balans	36

Model B: Exploitatierkening	37
Model C: Kasstroomoverzicht	38
Model D: Personeelsinformatie	39
Model E: Kapstokmodel	40
Bijlage 1: Specificaties besteding bijdragen	44
Bijlage 3: Recherche Samenwerkingsteam (RST)	47
Bijlage 4: Waarderingsgrondslagen	48
Bijlage 5: Ondersteunende Dienst PolitieAcademie (ODPA)	52

1 Inleiding

Hierbij treft u de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2022 aan. Deze begroting van de politie is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Politiewet en de daarop gebaseerde regelgeving en richtlijnen. De begroting is opgesteld conform de Jaaraanschrijving Politie 2018, rekening houdend met de politieke besluitvorming.

De politie staat voor grote uitdagingen. Niet alleen verandert het soort criminaliteit richting de digitale wereld. De fysieke wereld vraagt ook om een politiekorps dat de diversiteit van de samenleving reflecteert. Tegelijkertijd komt de organisatie in een fase waarin ze volwassen wordt. Dit betekent dat zaken als terugdringen van ziekteverzuim, verdere inwerkingtreding van de eenheden en nog meer aandacht voor integriteit verder gaande prioriteit krijgen.

In de miljoenennota 2016 heeft de politie de financiële middelen gekregen om de taken waarvoor zij staat voor de periode 2017-2021 uit te kunnen voeren. Hiermee is een nieuwe nullijn ontstaan, waarmee de politie de bestaande taken kan uitvoeren. Door deze nieuwe uitgangssituatie is de politie beter in staat noodzakelijke activiteiten en de daarmee gepaard gaande consequenties op personeel en financieel vlak duidelijk inzichtelijk te maken en hierin keuzes te maken. Binnen dit hogere financieel kader dient het korps de beoogde besparingen nog steeds te realiseren. Alleen door strak te sturen op de uitvoering van de begroting behaalt de politie de dalende lastenniveaus en kan het evenwicht in taken en beschikbare middelen behouden blijven.

De begroting is gebaseerd op het bestaande beleid en de vastgestelde voornemens voor de politie, dat financieel is vertaald in de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2022. De verwachte ontwikkelingen voor de jaren na 2018 zijn verwerkt in de meerjarenraming. Bij het opstellen van de begroting 2019 zullen zij, indien nodig in de dan geldende context worden herzien.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat in op de voornaamste ontwikkelingen die van invloed zijn op de begroting. In hoofdstuk 3 worden de financiële beleidsuitgangspunten, het exploitatieresultaat en de personele sterkte beschreven. De belangrijkste uitgangspunten worden opgesomd in hoofdstuk 4. De hoofdstukken 5 tot en met 7 lichten de ontwikkelingen ten aanzien van de exploitatie, balans en treasury meer gedetailleerd toe. De geïdentificeerde financiële risico's zijn beschreven in hoofdstuk 8. In de bijlagen zijn naast de vier voorgeschreven bestuurlijke modellen het kapstokmodel, een specificatie van de rijks- en overige bijdragen, de reorganisatiekosten, en specificaties van het Recherche Samenwerkingsteam en de Ondersteunende Dienst Politieacademie opgenomen.

2 Context

2.1 Externe context

De belangrijkste ontwikkelingen die van invloed zijn op de begroting worden hieronder nader toegelicht. In de begroting is rekening gehouden met de landelijke prioriteiten die ten tijde van het opstellen van de begroting zijn vastgesteld.

Nationaal en internationaal volgen de ontwikkelingen zich in razend tempo op. In vele sectoren zien we grote veranderingen; soms gaat dat geleidelijk, steeds vaker is er sprake van een disruptieve verandering. Ook in het brede veiligheidsdomein is sprake van een aantal trends en urgente vraagstukken. Denk aan de andere vormen van criminaliteit ('crimechange'), toenemende terrorismedreiging en ondermijning, sociale polarisatie, radicalisering en het vluchtelingenvraagstuk. Zonder uitpuittend te zijn, is duidelijk dat de trends en vraagstukken in de samenleving om een wendbare en adaptieve politieorganisatie vragen én dat een duidelijke koers van de politie nodig is. Daarnaast wordt gevraagd om een politiekorps dat meer divers van samenstelling is en daarmee een afspiegeling is van de samenleving.

Nieuwe regering

In 2017 hebben verkiezingen voor de Tweede Kamer plaatsgevonden. Omdat ten tijde van het opmaken van deze begroting nog geen regering gevormd was, is in de meerjarenbegroting 2018-2022 geen nieuw beleid opgenomen, maar is de situatie zoals we die in 2017 voorzagen gecontinueerd. Wanneer het regeerakkoord daartoe aanleiding geeft, zal op voorliggende begroting een aanpassing gemaakt worden.

CAO

De CAO politie loopt eind 2017 af. Voor de onderhandelingen voor de CAO politie 2018 en verder worden voorbereidingen getroffen. De uitkomsten daarvan kunnen gevolgen hebben voor deze begroting. Als de CAO onderhandelingen gedurende 2018 succesvol afgerond worden, zal op voorliggende begroting een aanpassing gemaakt worden.

2.2 Korpsontwikkelingen

Organisatie

Er is in het korps al veel bereikt. Het aanvankelijke tempo en de hoeveelheid ambities - waaronder ook de te behalen efficiency - zijn heroverwogen; met onder andere de Herijking, het onderzoek 'Inzicht in de omvang van het personele en materiële budget Nationale Politie 2016-2020' (het P/M onderzoek) en de Basis op Orde zijn hierin bijstellingen doorgevoerd. Die bijstellingen waren nodig om in de eenheden het evenwicht tussen continuïteit en verandering tot stand te brengen maar ook om de zich opbouwende bedrijfsvoering niet te overvragen. Eind 2017 is de basis op orde en is de reorganisatiefase afgerond. De afspraken die gemaakt zijn m.b.t. de reorganisatie en die langer dan 2017 doorlopen worden uiteraard conform afspraak afgerond. Vanaf 2018 vindt normale organisatie ontwikkeling plaats. Een organisatie zo groot als de Nationale Politie hoort continu bezig te zijn met zich aan te passen aan haar inrichting en dat blijven we ook doen.

Na de eerste jaren van opbouw van de organisatie blijkt dat onderdelen van de blauwdrukken van het inrichtingsplan aanpassing behoeven: aanpassing aan de huidige tijd, aan de behoefte aan flexibiliteit en aan beter evenwicht met de eisen die de eigen organisatie, het veiligheidsvraagstuk en de maatschappij stellen. Deels wordt dit ondervangen door nu alvast na te denken over de politie van overmorgen (strategie 2025). De komende jaren zal, passend in normale organisatie ontwikkeling, werkenderwijs aanpassing plaatsvinden van de organisatiestructuur en -inrichting.

Selfassessment financiële sturing en beheersing

Op 20 juni 2016 is de Tweede Kamer geïnformeerd over het selfassessment financiële sturing en

beheersing¹. De hoofdlijn hiervan is dat politiechefs voor hun eenheid en als collectief voor het korps meer verantwoordelijkheid nemen voor de sturing en beheersing en daarmee voor de financiële resultaten. Dit is onlosmakelijk verbonden met de bredere wijzigingen in de «governance» die er mede op zien dat het zogenoemde (financieel) eigenaarschap meer dan nu korpsbreed wordt beleefd. Zo is het mandaat en de financiële keuzeruimte van de politiechef vergroot. Dat biedt de mogelijkheid om op regionaal en lokaal niveau maatwerkafspraken te maken en investeringen te doen die in de specifieke context benodigd zijn. Naast zeggenschap over de regulier toegekende decentrale budgetten (voor alle eenheden samen circa € 300 miljoen) worden aan de politiechefs urgentiebudgetten (voor alle eenheden samen ca. € 6 miljoen) toegekend. Het urgentiebudget biedt de politiechefs de mogelijkheid om adequaat in te kunnen spelen op lokale (urgente) veiligheidsvraagstukken. Daarnaast wordt vanuit de door VenJ toegekende middelen voor GebiedsGebonden Politie een budget van € 20.000 per team beschikbaar gesteld. Hiermee kan binnen teams de kwaliteit van het GGP-werk verder worden gestimuleerd. De eenheden krijgen verder nog op bijvoorbeeld voertuigen en huisvesting trekkingsrechten. Hiermee kan vanuit de operatie direct invloed worden uitgeoefend op de besteding van de budgetten. Voor een deel krijgt dit zijn beslag in 2018.

Tevens volgt uit het self-assessment een aantal verbeterpunten die zien op het versterken van de planning- en controlcyclus, de control functie, het begrotingsproces, de (financiële) informatievoorziening en de inrichting van de auditfunctie. De implementatie van deze verbeterpunten is gestart en zal verder vorm krijgen in 2018. Zo werkt de politie toe naar een integrale en meerjarige planfunctie om op het juiste moment aan te sluiten op de Rijksbegrotingscyclus. Aan de hand van een uitvraag over de meerjarige kaders en opgaven afgezet tegen de ontwikkelingen en de daarbij verwachte knelpunten wordt een transparant afwegingsproces mogelijk voor de inbreng in de beleidsbrief van het departement. Met het programma voor de versterking en professionalisering van de control-capaciteit wordt inzicht, overzicht en sturing op belangrijke begrotingsonderdelen vergroot. Dit vergt een betere informatievoorziening op het juiste niveau. Daarvoor wordt een in 2017 beschikbaar gekomen prestatiedashboard op teamniveau verder doorontwikkeld. Ten slotte is in 2017 de auditfunctie gecentraliseerd en wordt er een Audit Commissie ingesteld. Aan de versterking van het intern toezicht zal gedurende dit jaar gewerkt worden en dit zal doorlopen tot in 2018.

Opgvolging rapport “Inzicht in de omvang van het personeel en materiële budget Nationale Politie 2016-2020” (het P/M-onderzoek)²

Het P/M- onderzoek is een momentopname geweest van te verwachten lasten volgend uit vastgestelde voornemens voor het korps. In samenwerking met het departement worden de wijzigingen op de in het onderzoek gepresenteerde lasten en de bijdragen gemonitord. Doel daarvan is inzicht verkrijgen en houden in de wijzigingen en het bewaken van het evenwicht tussen vastgestelde voornemens en beschikbare financiële middelen.

Naast de financiële uitkomsten is in het P/M-rapport ook een aantal aanbevelingen opgenomen met betrekking tot sturing op en sturing door het korps. Deze hebben voor een deel betrekking op de punten die in de vorige paragraaf zijn toegelicht, over begrotingsproces, budgettering, governance etc. Voor een ander deel hebben ze betrekking op zaken als de inrichting van de financiële administratie, financiële onderbouwing van IV-initiatieven, ontwikkelen sourcing strategie en integrale sturing op formatie en bezetting van het interne personeel en personeel van derden. De opvolging van deze aanbevelingen wordt gezamenlijk met het departement gestructureerd opgepakt: de aanbevelingen zijn toebedeeld aan een eigenaar met daaraan gekoppeld een tijdsplanning. Periodiek wordt de stand van zaken opgemaakt en wordt de voortgang met het departement besproken.

Strategie politie 2025

Bij het vormgeven van onze langjarige perspectieven wordt voortgebouwd op de al aanwezige brede basis: de huidige missie, visie en kernwaarden en de ervaringen uit het verleden. Vandaaruit worden strategische richtingen voor de korte en middellange termijn bepaald, in samenspraak met

¹ Kamerstuk 29628 nr. 643

² Kamerstukken II, 2015-2016, 29628, nr. 624

de eigen organisatie en de omgeving, bevoegd gezag en samenwerkingspartners. Aan de hand daarvan wordt toegewerkt naar een wendbare organisatie die ruimte geeft aan mensen; een organisatie met de blik naar buiten, gericht op intensief samenwerken met een uitgebreide variëteit aan bestaande en nieuwe partners; en een betrouwbare organisatie, zowel als werkgever en als partner.

Politieacademie

Op 1 januari 2017 is de wetwijziging van de Politiewet 2012 van kracht geworden waarmee de Politieacademie is ingebed in het nieuwe politiebestedel³. Op deze datum werd de korpschef de formele werkgever van het personeel van de PA en is het korps eigenaar geworden van de middelen (huisvesting en materieel). De nieuwe inbedding brengt onder meer met zich mee dat de ondersteunende bedrijfsvoering van de PA overgaat naar het landelijk Politiedienstencentrum (PDC).

³ Wet van 25 mei 2016 Stb. 2016-203

3 Samenvatting resultaat en kengetallen

In dit hoofdstuk worden de financiële randvoorwaarden, het exploitatieresultaat, de besparingsdoelstellingen en de beleidsuitgangspunten met betrekking tot eigen vermogen en personeel nader beschreven. In hoofdstuk 5 wordt meer inhoudelijk ingegaan op de meerjarenexploitatie.

3.1 Financiële randvoorwaarden

De begroting en meerjarenraming zijn gebaseerd op het financieel kader, zoals opgenomen in de Jaaraanschrijving Politie 2018 van de Minister van VenJ en de politieke besluitvorming, met name rondom het Personeel en Materieel onderzoek uit 2016. Het budgettaire kader bestaat uit algemene, bijzondere en verschillende bijzondere rijksbijdragen.

Het Personeel en Materieel (P/M) onderzoek en de daarin verwerkte voornemens is financieel vertaald in de begroting 2017-2021. Deze begroting is de nieuwe nulsituatie waarbinnen de politie haar taken en verantwoordelijkheden uit moet voeren (baseline begroting) en geldt als financieel kader. Voor de begroting 2018-2022 is als uitgangspunt gehanteerd dat afwegingen van nieuwe voornemens binnen genoemd kader moeten plaatsvinden: het principe 'oud voor nieuw', of nieuwe voornemens moeten leiden tot aanvullende dekking. De voorliggende begroting is in lijn met dit principe. Dat wil zeggen dat in de begroting de financiële vertaling is opgenomen van de activiteiten en middelen die samenhangen met vastgesteld beleid en vastgestelde voornemens. Randvoorwaarden daarbij zijn:

- Het sturen op de uitvoering binnen de gestelde financiële kaders. Gedurende het uitvoeringsjaar wordt de voortgang zichtbaar gemaakt door middel van periodieke (management)rapportages;
- Het op peil houden van het vermogen, d.w.z. het vermogen binnen de geldende kaders brengen, dan wel houden om zo het weerstandsvermogen van de Nationale Politie te borgen;
- Het sturen op het realiseren van een betaalbare operationele sterkte en een niet-operationele sterkte van passende omvang.

In het hoofdstuk 'Toelichting op de balans' wordt nader ingegaan op de financiële randvoorwaarde met betrekking tot het eigen vermogen.

3.2 Exploitatieresultaat

In de navolgende tabel zijn de exploitatieresultaten over de begrotingsperiode 2018-2022 in beeld gebracht. Tevens zijn de vergelijkende geconsolideerde cijfers jaarrekening 2016 en begroting 2017 opgenomen.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal bijdragen	5.362	5.514	5.469	5.514	5.486	5.408	5.405
Totaal personele kosten	4.275	4.342	4.326	4.270	4.244	4.158	4.149
Totaal materiële kosten	1.192	1.228	1.215	1.243	1.242	1.250	1.257
Totaal exploitatiekosten	5.467	5.570	5.541	5.514	5.486	5.408	5.405
Resultaat uit normale bedrijfsvoering	105-	56-	72-	0-	0	0-	0-
Buitengewone lasten	-	7	-	-	-	-	-
Buitengewone baten	56	63	72	-	-	-	-
Exploitatieresultaat	49-	-	-	-	-	-	-

De jaarrekening 2016 laat een negatief exploitatieresultaat zien. De voornaamste oorzaak van het negatieve exploitatieresultaat ten opzichte van de begroting betreft het extra volume aan externe inhuur van personeel. Gekoppeld aan het vastgestelde voornemen om het inrichtingsplan ten uitvoer te brengen, huurt de politie personeel van derden in, onder andere om de tijdelijke mismatch tussen intern personeel en benodigde formatie op te lossen en voor specifieke kennis en kunde om de transitie af te ronden. Ook de uitvoering van het IV-portfolio 2016 kost meer aan externe inhuur dan begroot.

Het meerjarenperspectief 2018-2022 laat een financieel sluitend beeld zien. Dat komt met name doordat het kabinet extra financiële middelen voor de politie heeft uitgetrokken en daarmee de in het personeel en materieel onderzoek geconstateerde onbalans tussen vastgestelde voornemens en het daarvoor beschikbare budget te herstellen. Binnen dit nieuwe kader dient het korps overigens nog steeds een aantal beoogde besparingen te realiseren. De daling van het eigen vermogen door het negatieve resultaat over 2016 heeft de ruimte om onvoorziene tegenvallers op te vangen verkleind. Dat vergroot nog verder het belang van sturing op uitvoering binnen de financiële kaders. In geval van nieuwe taken zullen de gevolgen daarvan voor de politie, alsmede de te maken keuzes, in kaart worden gebracht, zodat deze in de besluitvorming worden betrokken.

Het bovenstaande laat onverlet dat er sprake is van blijvende druk op de politieorganisatie en dat bij de concrete inzet van politiecapaciteit en middelen er per definitie keuzes gemaakt moeten worden. Er is altijd sprake van schaarste. Tegenover een daling van traditionele vormen van criminaliteit staan ontwikkelingen die langdurig en substantieel druk op de politieorganisatie leggen en daarmee op het keuzeproces over de prioriteiten bij de inzet van de beschikbare mensen en middelen. Het gaat dan bijvoorbeeld enerzijds om de inzet voor CTER en Cybercrime en anderzijds om de relatief hoge gemiddelde leeftijd en de noodzakelijke vernieuwing op IV-gebied.

In de begroting is verder verwerkt de loonbijstelling 2017 ter dekking van onder meer de gestegen pensioenpremies.

3.3 Personele sterkte

Operationele sterkte

De omvang van de formatie gaat wijzigen. De operationele doelsterkte kende in het inrichtingsplan een omvang van 49.802 fte. In de jaaraansrijving is aangegeven dat de formatie wordt aangepast als gevolg van de uitbreiding van de DSI en een uitbreiding van de observatieteams. De operationele doelsterkte komt hiermee uit op 49.923 fte.

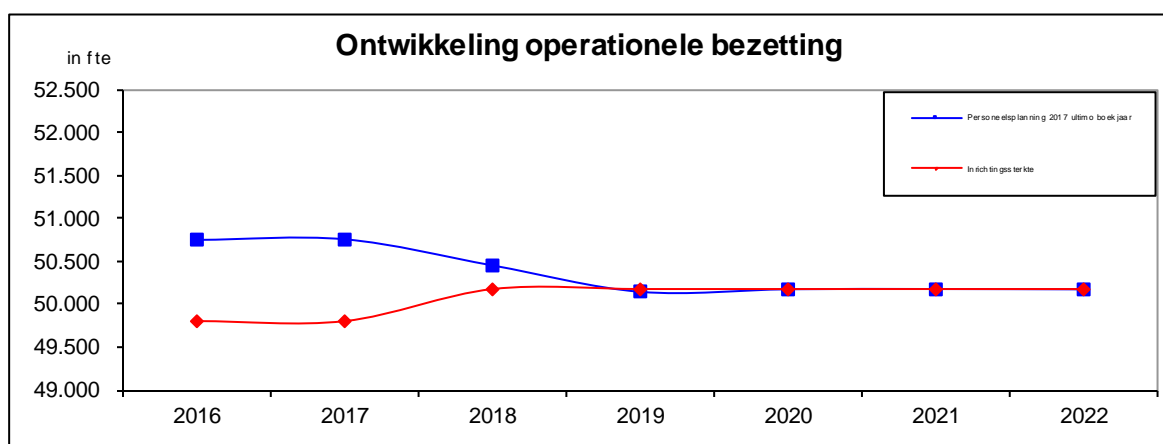
Naast deze operationele sterkte van 49.923 fte wordt in de strategische personeelsplanning gerekend met extra fte's uit de nota van wijziging van de Rijksbegroting ten behoeve van de uitbreiding speciale interventieteams en bestrijding mensenhandel. Tevens wordt er rekening gehouden met extra fte's voor slachtofferzorg. In de strategische personeelsplanning voor deze begroting wordt uitgegaan van een operationele sterkte van 50.175 fte in 2022 met een groeipad hier naar toe.

In de jaaraansrijving is naast de operationele doelsterkte een via een groeipad te bereiken, maximaal te realiseren operationele sterkte ultimo 2018 van 50.772 fte benoemd. Vooralnog is sprake van een overbezetting die zal worden afgebouwd door inzet van strategisch HRM beleid. Met behulp van in-, door- en uitstroombelief worden formatie en bezetting kwalitatief en kwantitatief verder met elkaar in evenwicht gebracht. De overbezetting geeft hogere kosten en benadrukt eens

te meer het belang van strakke sturing om uit te komen op de in vorige paragraaf geschetste sluitende exploitatie.

De aspiranten maken deel uit van de operationele sterkte. Met de instroom van aspiranten wordt geanticipeerd op de (toekomstige) uitstroom en de bezetting in de gebied gebonden politie (GGP). Daarnaast draagt deze instroom bij aan meer stabiliteit in het totaal aantal aspiranten werkzaam in het korps en in opleiding. Naast initiële instroom, is er sprake van specifieke instroom in de opsporing. Dit betreft instroom op het gebied van FinEC, Cybercrime, Forensische Opsporing en Intelligence.

De doelsterkte is verdeeld over de 10 regionale eenheden en de landelijke eenheid. De afspraken om per eenheid te komen tot de doelsterkte zijn vastgelegd in het besluit "verdeling sterkte en middelen politie".

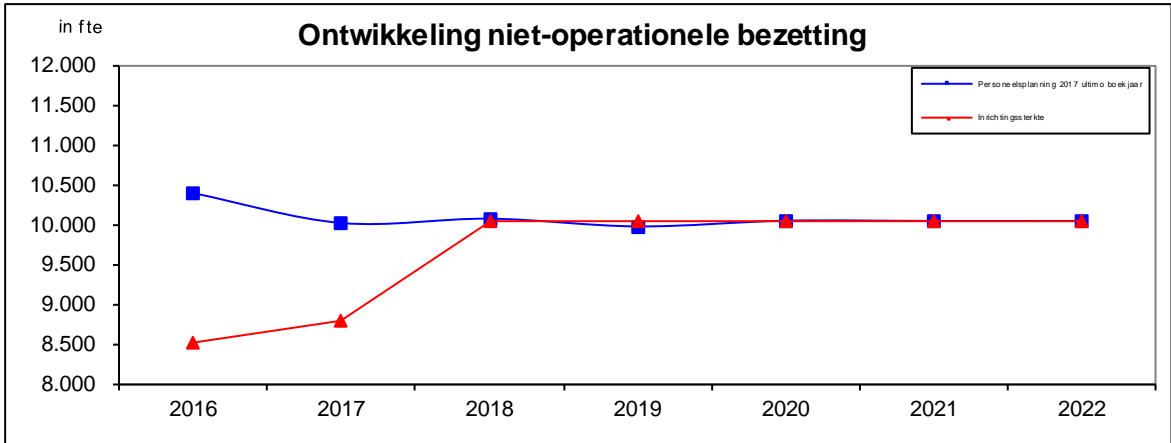
In de bovenstaande grafiek wordt de strategische personeelsplanning voor de operationele sterkte (blauwe lijn) inzichtelijk gemaakt waarlangs de operationele sterkte in 2019 wordt bereikt.

In de prognose zijn de door- en uitstroom gebaseerd op een inhoudelijke en statistische analyse van historische door- en uitstroomgegevens, de voorziene effecten van de personele reorganisatie en de verwachte toename van mobiliteit op de arbeidsmarkt als gevolg van het herstel van de economie. Bij de pensioenuitstroom wordt naast de historische ontwikkeling rekening gehouden met de leeftijdsopbouw binnen het korps, de resultaten van een tweejaarlijks onderzoek (najaar 2016) onder medewerkers van 57+ en de verhoging van de AOW-leeftijd. De benodigde initiële instroom en zijinstroom zijn bepaald op basis van de meest actuele personeelsprognose en de operationele doelsterkte.

Niet-operationele sterkte

De niet-operationele sterkte in het inrichtingsplan was 8.515 fte. Naast de 266 fte uit het P/M-onderzoek mag de sterkte toenemen met 1.255,5 fte, als gevolg van het samenvoegen van de Politieacademie met de Nationale Politie. Met nog enkele kleine aanpassingen komt de toegestane niet-operationele sterkte uit op 10.040 fte.

In de strategische personeelsplanning voor deze begroting groeit de niet-operationele sterkte in 2020 middels een groeipad naar de toegestane niet-operationele sterkte. Een hogere bezetting bij het ODPA veroorzaakt de lichte overbezetting ten opzichte van de toegestane sterkte.

4 Uitgangspunten

Met betrekking tot de begroting 2018 - 2022 zijn in algemene zin de navolgende uitgangspunten gehanteerd.

- De begroting is gebaseerd op de Jaaraanschrijving Politie 2018, de politieke besluitvorming en het daarin opgenomen budgettaire kader.
- Deze begroting voldoet aan de bepalingen uit het Besluit financieel beheer politie (AMvB).
- Het besluit financieel beheer politie is leidend voor de waarderingsgrondslagen. Voor de afschrijvingstermijnen van activa die hun oorsprong kennen voor de inwerkingtreding van de Politiewet 2012 is een aanpassing van regelgeving in voorbereiding. Daarop anticiperend zijn de meerjarenreeksen voor huisvesting en vervoer in de begroting bijgesteld tot termijnen die beter passen bij de werkelijke gebruiksduur van deze activa.
- Voor de lasten is het huidige prijspeil 2017 gehanteerd. Er is geen inflatiecorrectie toegepast voor wat betreft het meerjarig perspectief. De pensioen- en sociale verzekeringspremies zijn bepaald op het niveau van 2017.
- De kosten en baten van de reorganisatie zijn apart inzichtelijk gemaakt.
- De personeelsbezetting per 31 december 2016 geldt als basis voor de strategische personeelsprognose in de begroting.
- In de personeelsprognoses zijn de operationele sterktecijfers van 49.802 fte opgenomen, conform het vastgestelde inrichtingsplan. In de personeelsplanning voor deze begroting wordt uitgegaan van een operationele sterkte van 50.175 fte. Dat als gevolg van uitbreidingen van de DSI, van de observatieteams, van de speciale interventieteams en de bestrijding mensenhandel. Verder nog een kleine aanpassing in verband met het meldkamerdienstencentrumen en extra fte's voor slachtofferzorg.
- In de personeelsplanning voor deze begroting is uitgegaan van een niet-operationele sterkte van 10.040 fte in 2020 met een groeipad hier naar toe. Opbouw: oorspronkelijk een niet-operationele bezetting van 8.515 fte, opgehoogd met 266 fte uit het P/M-onderzoek, inclusief ophoging voor beheer meldkamerdienstencentrum. Daarnaast ophoging met 1.255,5 fte voor de het samenvoegen van de Politieacademie met de politie. Verder nog een kleine aanpassing in verband met de Politie Onderzoek Raad.
- Bij het bepalen van de instroom van aspiranten is rekening gehouden met de verwachte vervangingsbehoefte en het zo spoedig mogelijk bereiken van de operationele doelsterkte, bij een zo stabiel mogelijke instroom gedurende meerdere jaren.
- De begroting is gebaseerd op de vastgestelde voornemens en wetgeving die ook de basis zijn geweest voor het personeel en materieelonderzoek⁴ en politieke besluitvorming.
- Per 1 januari 2017 is de Politieacademie ingebed in het politiebestedel en werd de korpschef de formele werkgever van het personeel van de PA en is het korps eigenaar geworden van de middelen (huisvesting en materieel). Daarmee maken dit personeel en deze middelen onderdeel uit van deze begroting.

⁴ Rapport "Inzicht in de omvang van het personeel en materiële budget Nationale Politie 2016-2020, Kamerstukken II, 2015-2016, 29628, nr. 624

5 Toelichting op de exploitatie

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de exploitatiecijfers zoals opgenomen in deze begroting en meerjarenraming. Onderdeel van deze cijfers vormen de exploitatiecijfers van de Ondersteunende Dienst PolitieAcademie (ODPA), welke in bijlage 5 cijfermatig worden toegelicht. Daarnaast worden de reorganisatiekosten, de transitie- programma- en samenvoegkosten landelijke meldkamerorganisatie en het Recherche Samenwerkingsteam afzonderlijk beschreven.

5.1 Algemeen beeld

Onderstaande tabel geeft de meerjarenraming 2018-2022 weer. Tevens is een vergelijking gemaakt met de realisatie 2016 en de begroting 2017. Naast het resultaat uit normale bedrijfsvoering toont de tabel ook het exploitatieresultaat, dat is het resultaat na verwerking van de buitengewone baten en lasten.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal bijdragen	5.362	5.514	5.469	5.514	5.486	5.408	5.405
Totaal personele kosten	4.275	4.342	4.326	4.270	4.244	4.158	4.149
Totaal materiële kosten	1.192	1.228	1.215	1.243	1.242	1.250	1.257
Totaal exploitatiekosten	5.467	5.570	5.541	5.514	5.486	5.408	5.405
Resultaat uit normale bedrijfsvoering	105-	56-	72-	0-	0	0-	0-
Buitengewone lasten	-	7	-	-	-	-	-
Buitengewone baten	56	63	72	-	-	-	-
Exploitatieresultaat	49-	-	-	-	-	-	-

Jaarrekening 2016

In 2016 lagen de kosten 226 miljoen euro hoger dan begroot. Aangezien deze stijging niet volledig gecompenseerd is door additionele (rijks)bijdragen en inzet van bestemmingsreserves heeft dit geleid tot een negatief financieel resultaat op jaarbasis van € 49 miljoen. Het financiële resultaat ligt in lijn met de conclusie van het P/M-rapport en het voor 2016 ongedekte deel van de daarin opgenomen reeksen. Het onderzoek concludeerde namelijk dat het financiële kader te krap is om de vastgestelde voornemens daarbinnen uit te kunnen voeren. De Miljoenennota brengt vanaf 2017 evenwicht aan tussen de opdrachten waar de politie nu voor staat en de daarvoor benodigde middelen.

De voornaamste oorzaak van het negatieve exploitatieresultaat ten opzichte van de begroting ligt bij het extra volume aan externe inhuur van personeel. Gekoppeld aan het vastgestelde voornemen om het inrichtingsplan ten uitvoer te brengen, huurt de politie personeel van derden in, onder andere om de tijdelijke mismatch tussen intern personeel en benodigde formatie op te lossen en voor specifieke kennis en kunde om de transitie af te ronden. Ook de uitvoering van het IV-portfolio 2016 kost meer aan externe inhuur dan begroot. Het negatieve resultaat over 2016 veroorzaakt een daling van het eigen vermogen richting de ondergrens die hiervoor bepaald is. Dit vergroot de noodzaak van scherpe sturing op uitvoering binnen de financiële kaders in de komende jaren.

Begroting 2018 en meerjarenraming 2019-2022

Het kabinet stelde in 2016 mede op grond van het P/M-onderzoek, bij Voorjaarsnota en Miljoenennota ruim structureel extra middelen beschikbaar. Met deze structurele investering in de

politie zorgde het kabinet voor een nieuwe nul-situatie zonder dat daarin nieuwe ambities verwerkt zijn. Daarmee kan de politie haar tot op dat moment bekende taken uitvoeren.

De voorliggende begroting 2018-2022 is hierop een vervolg. Financiële consequenties van beleids- en wetwijzigingen worden vooraf beter in beeld gebracht. Afwegingen van nieuwe voornemens/nieuw beleid dienen plaats te vinden binnen het totale begrotingskader: het principe 'oud voor nieuw', oftewel bestaande taken vervallen of worden efficiënter uitgevoerd waardoor geld vrijkomt voor nieuw beleid. Een andere mogelijkheid is dat nieuw beleid worden vergezeld van aanvullende financiële middelen. Met deze begroting zijn stappen gezet bij het bepalen van de impact van beleid en regelgeving op met name de bedrijfsvoering door het uitvoeren van een (globale) uitvoeringstoets door het PDC. Hoewel verdere verbeteringen nodig blijven, bestaat er al beter inzicht in de koppeling van budget en taken van de politie. Dit neemt niet weg dat de capacitaire spanning en de behoefte aan IV-vernieuwing groot blijven.

Naast structurele middelen op grond van het P/M-onderzoek is ook de loonbijstelling 2017 in de voorliggende begroting opgenomen.

In het vervolg van dit hoofdstuk worden bijdragen en kosten nader toegelicht.

Kengetallen

Doelstellingen, activiteiten en beschikbare middelen dienen met elkaar te worden verbonden. Gelet op de ontwikkeling van de politieorganisatie zijn in de voorliggende begroting hiertoe kengetallen opgenomen, ter verkrijging van meer inzicht. Het streven is erop gericht dat in elke begroting stappen zichtbaar worden om te komen tot meer inzicht in de relatie doelstellingen, activiteiten en middelen.

Deze kengetallen, zoals opgenomen in de Jaaraanschrijving, zijn hieronder gepresenteerd.

Kengetallen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	2019	Meerjarenraming		
	2016	2017	2018		2020	2021	2022
Vlottende activa / kort vreemd vermogen	43,6%	40,2%	38,6%	37,0%	33,5%	29,9%	19,3%
Eigen vermogen / totaal vermogen	6,3%	6,0%	5,6%	5,7%	5,9%	6,1%	6,2%
Afschrijvingen / exploitatielasten in %	5,3%	5,2%	4,8%	4,8%	4,8%	4,8%	4,9%
Opleidingslasten / personeelslasten in %	1,0%	1,2%	1,3%	1,3%	1,2%	1,2%	1,2%
Personeelslasten / totale lasten in %	78,2%	77,9%	78,1%	77,4%	77,4%	76,9%	76,7%
Lasten IV / totale lasten in %	11,3%	11,6%	11,7%	12,1%	12,2%	12,5%	12,5%
Huisvestingslasten / totale lasten in %	6,5%	6,1%	5,9%	6,0%	6,0%	6,0%	6,1%

Voor het kengetal IV geldt dat dit integrale lasten betreft. De integrale IV-lasten zijn uitgedrukt in een percentage van de totale lasten van de politie. Naast de kosten van verbindingen en automatisering, maken personele kosten, opleidings-, meldkamer- en huisvestingskosten onderdeel uit van de integrale IV-lasten.

Bijdragen

Totale bijdragen

De bijdragen zijn gebaseerd op de budgettaire kaders zoals vermeld in de Jaaraanschrijving Politie 2018, en de politieke besluitvorming. Uit het exploitatieoverzicht, opgenomen onder 'Exploitatiecijfers' en bijlage 1, blijkt de ontwikkeling van het totaal van de bijdragen.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	2019	Meerjarenraming		
	2016	2017	2018		2020	2021	2022
Totaal bijdragen	5.362	5.514	5.469	5.514	5.486	5.408	5.405

Meerjarenraming 2019 - 2022

Uit het bovenstaande exploitatieoverzicht kan worden afgeleid dat de verstrekte bijdragen toenemen van € 5.362 miljoen in 2016 naar € 5.514 miljoen in 2019, om daarna af te nemen naar € 5.405 miljoen in 2022.

Ten opzichte van de vorige begroting zijn structureel extra middelen toegekend voor Versterken gebiedsgerichte inzet politie, uitbreiding speciale interventieteams, investering aanpak cybercrime, intensivering forensisch onderzoek, bestrijding mensenhandel, loonbijstelling 2017 en individuele beoordeling van slachtoffers.

Bijdrage meldkamerdomein

Bij de vorige begroting is afgesproken te komen tot een integraal multidisciplinair Bestedingsplan. Toen is de grondslag van de bijzondere bijdrage C2000 verbreed, naar een multidisciplinaire bijzondere bijdrage. Dit maakt het mogelijk om de multi-middelen voor C2000 te kunnen inzetten voor de investeringskosten landelijke ICT LMO en ten behoeve van de ICT/IV meldkamerdomein. In de voorliggende begroting is er een meerjarig evenwicht tussen de kosten C2000 en meldkamer en de bijdragen meldkamerdomein van € 90,7 miljoen.

In Bijlage 1 is een nadere besteding van de verkregen totale bijdragen opgenomen.

Lasten

Personeel

De personele kosten zijn onderverdeeld in categorieën, zoals opgenomen in onderstaand overzicht.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Salariskosten	4.031	4.131	4.132	4.102	4.098	4.029	4.019
Inhuur derden	169	144	120	96	77	61	61
Mutaties personeelsvoorzieningen	32	13	18	18	18	18	18
Opleiding en vorming	44	54	56	54	51	51	51
Totaal personele kosten	4.275	4.342	4.326	4.270	4.244	4.158	4.149
Personeelslasten / totale lasten in %	78,2%	77,9%	78,1%	77,4%	77,4%	76,9%	76,7%
Overwerk / totale personeelslasten in %	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%
Lasten extern personeel / personeelslasten	4,0%	3,3%	2,8%	2,2%	1,8%	1,5%	1,5%

Het personeel vormt het hart van de politieorganisatie. Financieel betekent dit dat gemiddeld meer dan 77 % van de totale lasten worden ingezet op personeel. De kosten van overwerk vormen uitgedrukt in een percentage 0,6% van de personele kosten. In meerjarenperspectief daalt de inzet van extern personeel. Nu, in de reorganisatiefase waarin de politie zich bevindt, is er behoefte aan tijdelijke extra capaciteit. Vanaf 2018 is die behoefte minder en daalt de externe inzet.

De bovenstaand opgenomen salariskosten zijn in onderstaand overzicht nader gespecificeerd.

Bedragen x € 1 miljoen	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Loonkosten OS (excl. aspiranten)	3.173	3.172	3.140	3.104	3.062	3.018
Loonkosten aspiranten	86	86	95	103	116	131
Loonkosten NOS	701	701	689	683	679	673
Bijkomende personeelskosten	235	181	188	218	182	207
Vrijwillige politie	5	7	7	7	7	7
Personele opbrengsten	16-	16-	16-	16-	16-	16-
Totaal salariskosten	4.184	4.130	4.102	4.099	4.030	4.020
Personeelslasten OS / aantal FTE OS	64.219	64.510	64.320	63.939	63.340	62.763
Personeelslasten NOS / aantal FTE NOS	70.118	69.051	68.783	68.251	67.575	67.045

Salariskosten

De salariskosten betreffen de financiële vertaling van de meerjaren personeelsplanning, zoals opgenomen in de onderstaande tabel. Deze personeelsplanning is gericht op het realiseren van de operationele sterkte 50.175 fte en een niet-operationele sterkte van 10.040 fte. De operationele sterkte wordt eind 2019 gerealiseerd. Eind 2020 wordt de niet-operationele sterkte bereikt.

Gemiddelde sterktes	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Operationele sterkte excl. aspiranten	48.212	47.807	47.203	46.542	46.027	45.470	44.918
Aspiranten	2.439	2.942	3.301	3.754	4.130	4.703	5.255
Operationele sterkte	50.651	50.749	50.504	50.296	50.157	50.174	50.173
Niet-operationele sterkte	10.196	10.003	10.157	10.021	10.008	10.042	10.041
Overall sterkte	60.847	60.751	60.662	60.316	60.165	60.216	60.214

De financiële vertaling van de gepresenteerde loonsommen is gebaseerd op de bovenstaande gemiddelde bezetting en de navolgende gemiddelde loonsommen.

Gemiddelde loonsommen	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gemiddelde loonsom OS	66.379	67.228	67.460	67.438	67.330	67.182
Gemiddelde loonsom aspiranten	29.270	26.084	25.402	24.825	24.656	24.905
Gemiddelde loonsom NOS	70.118	69.051	68.783	68.251	67.575	67.045

In bovenstaande loonsommen zijn de resultaten van het Arbeidsvoorwaardenakkoord 2015-2017 structureel verwerkt.

Onderdeel van de bijkomende personeelskosten zijn onder meer de kosten woon-werkverkeer, bedrijfsgeneeskunde en dienstongevallen. Ook reorganisatiekosten vallend onder het Landelijk Sociaal Statuut behoren tot deze kosten.

Inhuur van derden

De kosten van inhuur van derden bestaan uit de reguliere inhuur van personeel en de extra inhuur van personeel in het kader van de vorming van de Nationale Politie (reorganisatiekosten). Waaronder de inhuur van ICT-specialisten. Inhuur van personeel is noodzakelijk om in deze fase van de reorganisatie de tijdelijke mismatch tussen beschikbaar personeel en benodigde formatie op te lossen. Tevens dient specifieke kennis en kunde ingehuurd te worden om de transitiefase af te kunnen ronden. Daarna neemt de noodzaak voor inhuur af. Een speciaal geformeerde stuurgroep in combinatie met budgetspelregels ziet toe op de beheersing en beperking van de kosten. Concrete maatregelen zijn onder meer een gerealiseerde centrale registratie van inhuur, afbouw van lopende contracten en flexibele inzet van eigen medewerkers. Uiteindelijk resulteert dit in meerjarenperspectief tot afnemende kosten van inhuur van derden.

Mutaties voorzieningen

De gepresenteerde post betreft de voorziening wachtgeld/WW/WAO en de voorziening voor het eigen risico-dragerschap (ERD) voor een deel van de WAO.

Opleiding en vorming

De kosten van opleiding en vorming worden gevormd door reguliere opleidingen en post initiële opleidingen. Daarnaast zijn er tijdens de transitiefase binnen het reorganisatiebudget extra middelen gereserveerd voor om-, her- en bijscholing. Een belangrijk deel van deze opleidingen werden voorheen afgenomen bij de Politieacademie. Met de inbedding van de Politieacademie in de nationale politie komen de met de opleidingen samenhangende kosten in deze begroting vooral als personeelskosten terug, waardoor de kosten van opleiding en vorming ten opzichte van de vorige begroting substantieel lager zijn.

De nationale politie hecht veel waarde aan het ontwikkelen en opleiden van medewerkers, zoals beschreven in het Strategisch Ontwikkelplan Politie. Ontwikkelen en opleiden tegen aanvaardbare kosten, begrensd door een maximale opleidingscapaciteit van 5% van de inzetbare uren van personeel. Dit resulteert in opleidingskosten, die gemiddeld ruim 1% beslaan van de personele kosten.

In navolgende tabel zijn de kosten van opleiding en vorming 2018 tot en met 2022 nader gespecificeerd.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Onderwijs	32	40	43	41	40	40	40
Munitie	8	8	8	8	8	8	8
Materiële IBT-kosten	2	4	3	3	3	3	3
Reorganisatiekosten	1	3	2	1	-	-	-
Totaal opleidingskosten	44	54	56	54	51	51	51
Opleidingslasten / personeelslasten in %	1,0%	1,2%	1,3%	1,3%	1,2%	1,2%	1,2%

Materieel

In onderstaand overzicht is het totaal van de materiële kosten gepresenteerd:

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rente	20	19	17	16	16	16	16
Huisvesting	355	339	326	328	327	327	329
Vervoer	196	202	200	204	204	203	206
Verbindingen en automatisering	313	388	399	427	427	437	437
Geweldmiddelen en uitrusting	31	42	43	43	44	44	44
Operationeel	143	118	108	103	103	103	103
Beheer	134	120	122	122	122	122	122
Totaal materiële kosten	1.192	1.228	1.215	1.243	1.242	1.250	1.257

Uit dit overzicht blijkt gedurende de begrotingsperiode een structureel materieel kostenniveau van € 1,2 miljard.

De materiële kosten worden hierna kort toegelicht.

Rente

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rente leningen derden	0	1	1	1	1	1	1
Rente lening MinFin	13	13	12	13	14	15	16
Rente lening vermogensconversie	6	5	4	3	1	-	-
Rente rekening-courant MinFin	-	-	-	-	-	-	-
Totaal rentekosten	20	19	17	16	16	16	16

Jaarlijks vinden aflossingen plaats op de aangegane lening in verband met de financiering van de vermogensconversie. De hierdoor afnemende leningenportefeuille wordt aangevuld ter financiering van investeringen. Relatief dure leningen (lening vermogensconversie en leningen derden) worden conform schema afgelost en zo nodig vervangen door tegen gunstigere voorwaarden geleende bedragen bij het Ministerie van Financiën. Hierdoor ontstaat het bovenstaande verloop van de rentekosten. Voor meer informatie omtrent de liquiditeitspositie wordt verwezen naar Hoofdstuk 7 Treasury / financiering.

Huisvesting

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Afschrijvingen	110	102	78	80	80	84	86
Energie	32	39	36	35	34	33	33
Huur	61	55	49	48	47	46	49
Overige zaken en diensten	150	143	163	165	165	163	161
Mutaties voorzieningen	2	-	-	-	-	-	-
Totaal huisvestingskosten	355	339	326	328	327	327	329
Huisvestingslasten / totale lasten in %	6,5%	6,1%	5,9%	6,0%	6,0%	6,0%	6,1%

De indicatieve business case uit 2012 heeft begroot welke besparingen mogelijk zijn als de geplande investeringen in huisvesting worden doorgevoerd. Deze besparingen worden gerealiseerd door de afstoot van vastgoed. Om de medewerkers te herhuisvesten zijn de investeringen, zoals in het Strategisch Huisvestingsplan (SHP) berekend, noodzakelijk. Deze investeringen zijn de afgelopen jaren echter achtergebleven bij de planning, waardoor ook de jaarlijkse besparingen zoals ingeboekt in eerdere begrotingen nog niet gerealiseerd worden. Om de ambities, besparingen en daarvoor benodigde investeringen op het gebied van huisvesting meerjarig bestendig te realiseren is er een pakket aan maatregelen. Dit betreft onder andere: schuifplannen, aansluiting van afschrijvingstermijnen op Rijksnormen, (her)waardering van panden en onderhoud.

Om de afschrijvingstermijnen van de huisvesting van de politie meer aan te laten sluiten op wat Rijksbreed gangbaar is, is een aanpassing van regelgeving in voorbereiding. Daar op anticiperend zijn de reeksen in de vorige meerjarenbegroting (2017-2021) bijgesteld.

De meerjarenbegroting huisvesting is gebaseerd op het Huisvestingsplan 1.0 als tactische vertaling van het Strategisch Huisvestingsplan (SHP). Het Huisvestingsplan ontwikkelt jaarlijks mee met beleidsvorming en voortschrijdend inzicht. In onderstaande tabel wordt de huidige exploitatiereeks huisvesting tot en met 2025 weergegeven.

Exploitatiebegroting huisvesting 2018-2025								
Bedragen x € 1 miljoen	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nationale Politie exclusief ODPA	303	306	306	307	309	297	294	290
Intensivering	4	4	1	1	1	1	1	1
ODPA	19	19	20	19	19	19	19	19
Totaal huisvestingskosten	326	328	327	327	329	318	314	310

De door de lagere afschrijvingen ontstane financiële ruimte, wordt ingezet ter gedeeltelijke dekking van de lasten van de uitvoering van het SHP. In die dekking is voorzien door de extra middelen voor de politie als gevolg van de uitkomsten van het P/M-onderzoek.

In 2018 worden de schuifplannen fase 1 afgerond. Alle personele verplaatsingen in het kader van de personele reorganisatie zijn dan uitgevoerd. Daaruit voortkomend overtollig vastgoed wordt in de komende jaren afgestoten en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de structurele besparingen op de exploitatielasten. Tevens is de planning in 2018 de huisvestingsplannen 2.0 als vervolg op het strategisch huisvestingsplan op te leveren, binnen de kaders zoals gesteld in begroting 2018-2022, voorzien van een investeringsagenda en vertaald in jaarschijven.

Ten aanzien van het meerjarig onderhoud, wordt verder invulling gegeven aan de verdere optimalisatie en concretisering van dit plan, op basis van (Brand-, EPA-U- en RGD-BOEI) inspecties. Dit cyclische proces is in 2016 gestart en heeft naar verwachting zijn eerste cyclus voltooid in 2020. De kritische locaties zijn reeds in 2017 geschouwd en vertaald in een bijstelling van het MJOP. De jaarschijf voor inspecties zal in 2018 conform planning worden uitgevoerd. Tevens zal de jaarschijf onderhoud op basis van het MJOP uitgevoerd worden. De financiële vertaling van het MJOP is opgenomen in de voorliggende begroting.

Vervoer

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Afschrijvingen	91	88	86	84	79	75	78
Energie	30	34	31	33	35	37	37
Huur	12	13	13	13	13	13	13
Overige zaken en diensten	62	67	70	73	76	78	78
Totaal vervoerskosten	196	202	200	204	204	203	206

De ambitie is te komen tot een optimale beschikbaarheid en verdeling van de voertuigen, die ruimte biedt voor maatwerk en tevens betaalbaar is. Om te komen tot een optimale verdeling is een normeringsmodel ontwikkeld gebaseerd op een benchmark tussen de eenheden (onderdeel van het strategisch voertuigenplan, SVP). In navolging van dit normeringsmodel hebben de eenheden in 2016 een impactanalyse uitgevoerd. Hierbij is per eenheid onderzocht in hoeverre de normering haalbaar is en welke samenstelling van het wagenpark (voertuigenmix) gewenst is gezien de lokale vervoersbehoefte.

Op basis van de uitkomsten van deze impactanalyse is begin 2017 de definitieve herverdeling van de voertuigen vastgesteld, waarbij ook het LOVP is geïnformeerd. Na vaststelling vindt de implementatie plaats door het geleidelijk in- en uitfaseren van voertuigen op natuurlijke momenten. Naar verwachting zal de herverdeling hiermee in een periode van een tot twee jaar geëffectueerd kunnen worden, gelet op de veranderopgave die volgt uit de impactanalyse.

Bij de herverdeling van de voertuigen is uitgegaan van instandhouding van het huidige wagenparkvolume, passend binnen het financieel kader, zoals opgenomen in de begroting 2018-2022. Daarin is uitgegaan van langere gebruiksduur en aangepaste langere afschrijvingstermijnen van de voertuigen, in lijn met het gebruik.

Verbindingen en automatisering

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Afschrijvingen	75	82	86	83	84	83	81
Huur	0	1	1	1	1	1	1
Duurzame goederen	23	15	15	16	15	15	16
Overige zaken en diensten	215	290	297	327	328	338	339
Totaal kosten verb. en automatisering	313	388	399	427	427	437	437
Lasten IV / totale lasten in %	11,3%	11,6%	11,7%	12,1%	12,2%	12,5%	12,5%

Voor het kengetal IV geldt dat dit integrale lasten betreft. De integrale IV-lasten zijn uitgedrukt in een percentage van de totale lasten van de politie. Naast de kosten van verbindingen en automatisering, maken de kosten van eigen personeel (€ 181 miljoen in 2018), de kosten van inhuur van personeel van derden (€ 31 miljoen in 2018), opleidings- (€ 3 miljoen in 2018), huisvestings- (€ 22 miljoen in 2018), meldkamer- (€ 7 miljoen in 2018) en beheerkosten (€ 6 miljoen in 2018) onderdeel uit van de integrale IV-lasten.

De bovenstaand opgenomen kosten van overige zaken en diensten zijn in onderstaand overzicht nader gespecificeerd.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Overige zaken en diensten	215	290	79	88	87	92	94
Onderhoud software			69	72	72	71	70
Onderhoud hardware			58	59	59	59	59
Kosten dataverkeer en telefonie			90	108	110	117	117
Totaal kosten overige zaken en diensten	215	290	297	327	328	338	339

De informatievoorziening (IV) van de politie maakt steeds meer deel uit van het politiewerk en heeft als integraal onderdeel van de bedrijfsvoering tot doel dit primaire proces zo goed mogelijk te ondersteunen. Dit begint met de vertaling van de politie-ambitie naar de daaruit voortkomende verwachtingen ten aanzien van de informatie voorziening (IV). Met behulp van de IV-strategie 2018-2022 zijn hier strategische speerpunten voor IV aan gekoppeld. De IV-strategie richt zich op de digitale transformatie van ons korps, een randvoorwaarde om effectief te kunnen blijven in een sterk digitaliserende wereld.

De 'nullijn' van het financieel kader voor de lasten verbindingen & automatisering wordt gevormd door het voorziene lastenniveau uit het P/M-onderzoek. Het uitgangspunt van dit onderzoek is dat binnen dit financiële kader onderstaande prioriteiten gerealiseerd moeten worden:

Ontwikkelingen (Basis op orde):

- Bijdragen aan het proces van de totstandkoming van het portfolio politie door in 2018 een gezamenlijk proces van op- en bijstelling te doorlopen voor portfolio operatiën en IV.
- Rechtmatigheid, privacy, security- en aansluitvoorwaarden voor gebruik van gegevens regelen "by design".

Rationalisatie:

- Verdere uitvoering van de datacenterconsolidatie inclusief omvorming van rekencentra naar digitale transferia.
- Regionale toepassingen voor bedrijfsvoering worden verder uit gefaseerd. De informatie wordt gearchiveerd en toegankelijk conform wetgeving.

Eigen beheerde omgevingen (EBO's):

- Centraal in beheer nemen van eigen (lokaal) beheerde omgevingen (EBO's).

- Lokaal maatwerk te ondersteunen met “lokale waarde”. Deze kan vaak worden geleverd op basis van voorzieningen die landelijk voor de Politie zijn ontwikkeld. Soms is er specifiek, lokaal maatwerk voor nodig.

IV-vernieuwing:

- Verdere vernieuwing basissystemen conform architectuur
- Uitvoeren van de veranderstrategie voor de volgende generatie bedrijfsvoeringtoepassingen op basis van de in 2017 vastgestelde visie op bedrijfsvoering.
- Doorontwikkeling intelligence en gebruik van big-data

Daarnaast ligt in 2018 op het gebied van informatievoorziening het accent op het leveren van een bijdrage aan operationele doelen in aansluiting op de prioriteiten in de taakuitvoering en organisatie ontwikkeling. Hiermee wordt geborgd dat gelijktijdig wordt gewerkt aan het bestendigen van de gerealiseerde nieuwe IV-ontwikkelingen, het verder toekomstgeraad maken van de politie IV en het werken aan vernieuwing en innovatie. Vanuit de IV-strategie 2018 – 2023 wordt voor 2018 gestreefd naar een verhouding van 70% (beheer, stabiliteit) en 30% vernieuwing.

Multi IV

De kosten (investeringen en exploitatie) en opbrengsten voor verbindingen en automatisering voor de Multi IV zijn gebaseerd op het in mei 2017 vastgestelde geactualiseerde Multibestedingsplan 2017-2021. Uitgangspunt is dat alleen formeel door de multi-governance vastgestelde cijfers worden opgenomen in de Begroting van Politie. In het Multibestedingsplan zijn alle meldkamerdiensten (C2000, GMS, ICT-LMO, 112, NL-Alert) opgenomen, waarbij inzicht wordt verstrekt in kosten en daarbij behorende inkomsten en financieringsbronnen en vormen. Deze worden als uitgangspunt gehanteerd bij de interne budgetverdeling van de politie.

Geweldmiddelen en uitrusting

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Afschrijvingen	1	1	1	1	1	1	1
Overige zaken en diensten	30	41	42	43	43	43	43
Totaal kosten geweldm. en uitrusting	31	42	43	43	44	44	44

Deze lastencategorie wordt vooral gevormd door de uitgaven voor de aanschaf van het politie-uniform, ME-, bikerskleding en veiligheidsvesten. Ook de uitgaven van aanschaf en onderhoud van het dienstwapen, wapenstok en handboeien vallen onder deze categorie.

Het overgrote deel van geweldmiddelen en uitrusting bestaat uit de PSU (persoonlijk standaard uitrusting) die voor de verschillende categorieën agenten beschikbaar zijn. Een PSU bestaat uit wapens, uitrusting en kleding. Daarnaast is er beperkt ruimte voor pilots om bijvoorbeeld in te spelen op nieuwe ontwikkelingen op het gebied van geweldmiddelen.

Door de uitrol van het nieuwe operationele tenue in 2015 was de vervangingsvraag in 2016 gering, met als gevolg lagere kosten in 2016.

Operationeel

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Afschrijvingen	15	16	16	16	16	17	17
Huur	1	1	1	1	1	1	1
Reis- en verblijfskosten	47	24	24	24	24	24	24
Meldkamer	10	6	7	7	7	7	7
Arrestantenzorg	24	18	16	14	14	14	14
Overige zaken en diensten	46	53	45	42	42	41	42
Totaal operationele kosten	143	118	108	103	103	103	103

De operationele lasten houden in belangrijke mate verband met de operatie (het primaire proces). Zo vloeien deze kosten onder meer voort uit processen zoals opsporing, arrestantenzorg, handhaving en het meldkamerdomein.

De post operationeel kent sinds 2016 een dalend kader. Met ingang van 2018 zullen vrijwel alle medewerkers vanuit het reorganisatieproces definitief geplaatst zijn op hun formele standplaats. Dit impliceert een verschuiving van reis- en verblijfskosten (onderdeel van de post operationeel) naar de kostenpost voor woon- werkverkeer (onderdeel van de post personeel). Desondanks wordt voor de komende jaren rekening gehouden met structureel hogere reis- en verblijfskosten. Onder invloed van de schaalvergroting van de regionale eenheden en de landelijke overleggen zijn er meer reisebewegingen.

De verwachting is dat de kosten met betrekking tot arrestantenzorg de komende jaren gaan dalen. Dit wordt bewerkstelligd door de externe krachten de komende jaren te vervangen door de geplande instroom van vaste medewerkers.

Beheer

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Huur	9	6	5	5	5	5	5
Catering	24	21	20	20	20	20	20
Externe deskundigheid	50	34	39	39	39	39	39
Vergaderkosten	7	5	6	6	6	6	6
Overige zaken en diensten	43	54	53	53	53	53	53
Totaal beheerskosten	134	120	122	122	122	122	122

Onder de kostengroep beheer vallen naast catering, vergaderkosten en inhuur van externe deskundigheid diverse kleinere kostenposten. De begroting toont vanaf 2018 een redelijk stabiel verloop, mede als gevolg van een afname van de activiteiten voor de reorganisatie en projecten ten opzichte van de jaren voor deze begrotingsperiode.

Buitengewone baten en lasten

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Buitengewone lasten	-	7	-	-	-	-	-
Buitengewone baten	56	63	72	-	-	-	-
Totaal buitengewone baten en lasten	56	56	72	-	-	-	-

Voor de begrotingsperiode worden buitengewone lasten verwacht. In 2018 zal als gevolg van een lopende herziening van het Besluit financieel beheer politie vrijval van de voorziening ambtsjubilea plaatsvinden. De jaarlijkse lasten voor ambtsjubilea worden met ingang van 2018 in de exploitatie genomen. De middelen in de voorziening die vrijvallen komen, als buitengewone baat, ten gunste van het resultaat in 2018. Hiermee wordt door het korps dekking voor het P/M-kostenniveau gegeven.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ICT-Aanvalsprogramma (AVP)	56	56	-	-	-	-	-
Beëindiging voorziening ambtsjubilea	-	-	72	-	-	-	-
Inzet EV ivm fluctueren Rijksbijdragen	-	7-	-	-	-	-	-
Inzet EV ODPa	-	8	-	-	-	-	-
Totaal buitengewone baten en lasten	56	56	72	-	-	-	-

De buitengewone baten ICT-Aanvalsprogramma (AVP) betreffen de jaarlijkse onttrekkingen aan de bestemmingsreserve ter dekking van de uitgaven voor het AVP. Hiertoe is in de openingsbalans Nationale Politie een bestemmingsreserve gevormd. Met de beëindiging van het AVP eind 2017 wordt ook de bijbehorende bestemmingsreserve opgeheven en toegevoegd aan de algemene reserve.

5.2 Toelichting op de reorganisatiekosten

De Nationale Politie staat sinds 1 januari 2013 voor de uitdaging om de 27 oude organisaties te transformeren naar het inrichtingsplan, dat in 2017 moet zijn gerealiseerd. Voor het opvangen van frictiekosten die voortkomen uit de vorming van de nieuwe politieorganisatie is toen aanvullend op de reguliere bekostiging van de politie een bedrag van € 230 miljoen beschikbaar gesteld.

In 2015 zijn op basis van de toenmalige ontwikkelingen van de inzichten, door betrokken partijen besluiten genomen, over het verloop van de personele reorganisatie. In het kader van de herijking van het realisatieplan zijn toen ook de ramingen van de incidentele frictiekosten van de reorganisatie geactualiseerd op € 460 miljoen. De hogere lasten zijn binnen de begroting 2016-2020 opgevangen.

De reorganisatiekosten zijn in de voorliggende begroting opnieuw geactualiseerd op basis van de laatste inzichten. De totale kostenvergoeding voor extra kosten woon-werkverkeer wordt lager ingeschat. De berekeningen zijn gebaseerd, op de plaatsen van tewerkstelling bij de voorgenomen plaatsingen van de medewerkers. Ze gaan uit van een doorloop voor de formele plaatsing van de medewerkers op hun nieuwe functie t/m medio 2022. De lagere bestedingen in 2016 ten opzichte van de begroting vloeiden primair uit de kosten die al in 2015 zijn gemaakt (achttien-maandenregeling). Door latere verplaatsing van medewerkers is in mindere mate een beroep gedaan op de beschikbare vergoedingen voor extra woon- werkverkeer. In Bijlage 2 Reorganisatiekosten is de exploitatierekening van de reorganisatiekosten opgenomen.

5.3 Toelichting op Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO)

De vorming van de LMO loopt langs twee lijnen. Lijn 1 betreft de samenvoeging van de meldkamers en lijn 2 betreft de ontwikkeling van de multi-samenwerking in de meldkamers. Het behoud van continuïteit van dienstverlening van de meldkamers is een belangrijke randvoorwaarde. Bij de vorming van de LMO is sprake van transitie-, programma- en samenvoegkosten. De programmakosten betreffen multidisciplinaire kosten rondom de vorming en inrichting van de LMO. De samenvoegkosten worden lokaal gemaakt om de bestaande 25 meldkamers samen te kunnen voegen tot 10 nieuwe meldkamers. Voor de programma- en samenvoegkosten zijn meerjarig rijksbijdragen in de begroting van VenJ gereserveerd.

Bij de verwerking van de LMO-kosten in de begroting is de raming van de personele kosten van de politie buiten beschouwing gelaten. Er is van uitgegaan dat het aanwezige politiepersoneel ter beschikking van de LMO wordt gesteld. De omvang van de benodigde investeringen wordt aan de

hand van regionale projectplannen en business cases nader onderzocht. Er zullen – op basis van lokale omstandigheden – verschillen ontstaan tussen de momenten en wijze waarop de nieuwe meldkamers worden gerealiseerd. In afwachting van de besluitvorming over de uitkomsten van het recent door KPMG uitgevoerde onderzoek herijking besparingspotentieel meldkamerdomein is vooralsnog het uitgangspunt voor deze begroting dat de investeringen passen binnen de besparingsdoelstellingen voor het meldkamerdomein.

5.4 Toelichting op Recherche SamenwerkingsTeam (RST)

Het Recherche SamenwerkingsTeam (RST) is een samenwerkingsverband dat verantwoordelijk is voor de bestrijding van de zware en georganiseerde grensoverschrijdende criminaliteit op Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Maarten en Sint Eustatius. Bij dit rekercheteam werken zowel rechercheurs die vanuit Nederland zijn uitgezonden als rechercheurs die afkomstig zijn uit de verschillende korpsen van de eilanden.

Het RST maakt geen onderdeel uit van de Nederlandse politie. De Nationale Politie voert op dit moment het comptabel beheer uit. Vanwege deze rol ontvangt de politie de middelen vanuit het ministerie van BZK en wijst deze middelen voor besteding toe aan het RST. De omvang bedraagt circa € 13 miljoen per jaar. De RST begroting wordt jaarlijks vastgesteld in het JVO (Justitieel Vierpartijen Overleg; een overleg tussen de vier ministers van Justitie).

Bij het RST is er een project met bijzondere status ondergebracht: het Team Bestrijding Ondernijning (TBO). Witteboorden met vieze handen, dat is in het kort waar het TBO zich op richt. Het is een specialistisch rekercheteam dat bestaat uit medewerkers van de politie en de FIOD (beiden ondergebracht bij het RST) en het Openbaar Ministerie. Onder rechtstreekse aansturing van de procureur-generaal van Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba focust het team zich op de opsporing en vervolging van verdachten die instanties en samenleving van het Koninkrijk ernstig ondernijnen. Vanwege deze rol ontvangt de politie de middelen voor het TBO van de Ministerie van BZK. Over de continuering van het TBO vanaf 2018 is nog geen besluit genomen. Derhalve is het TBO vanaf 2018 vooralsnog niet opgenomen in deze begroting.

In Bijlage 3 Recherche Samenwerkingsteam is een begroting 2018 en meerjarenraming 2019-2022 opgenomen. De cijfers zijn geïncorporeerd in de voorliggende begroting van de nationale politie.

6 Toelichting op de balans

In onderstaande tabel is de verkorte balans ultimo boekjaar opgenomen. Hierin is de balans van de ODPa geïntegreerd. De balansposten worden in de paragrafen 6.1 en 6.2 nader toegelicht. Voor het volledige balansmodel wordt verwezen naar Model A: Balans. De balansen in de kolommen Jaarrekening 2016 en Begroting 2017 zijn conform de respectievelijke documenten overgenomen. De balansposten 2018 en van volgende jaren zijn gebaseerd op de per jaar verwachte balansmutaties. In onderstaande balansen en in alle overige balansmodellen in deze begroting is de resultaatbestemming van de betreffende jaren eveneens verwerkt.

<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>	Jaarek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vaste Activa	2.962	2.850	2.519	2.454	2.402	2.357	2.402
Vlottende Activa	487	383	389	386	349	316	198
Totaal Activa	3.449	3.233	2.908	2.839	2.751	2.673	2.600
Eigen Vermogen	216	193	162	162	162	162	162
Voorzieningen	1.014	854	495	351	239	147	68
Langlopende Schulden	1.102	1.231	1.243	1.283	1.308	1.305	1.344
Kortlopende Schulden	1.117	954	1.007	1.043	1.042	1.059	1.026
Totaal Passiva	3.449	3.233	2.908	2.839	2.751	2.673	2.600

Waarderingsgrondslagen

De balansen zoals opgenomen in deze begroting zijn opgesteld op basis van historische boekwaarde. De uitgangspunten zijn in overeenstemming met het besluit financieel beheer politie.

Om de afschrijvingstermijnen van de huisvesting van de politie meer aan te laten sluiten op wat Rijksbreed gangbaar is, is een aanpassing van regelgeving in voorbereiding. Daar op anticiperend zijn de reeksen in de begroting bijgesteld.

Voor een volledige uiteenzetting van de waarderingsgrondslagen wordt verwezen naar bijlage 4.

6.1 Activa

Vaste activa

De post vaste activa bestaan uit de materiële en financiële vaste activa. De ontwikkeling van de materiële vaste activa wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Materiële Vaste Activa	Jaarek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Boekwaarde aanvang boekjaar	2.164	2.089	2.083	2.166	2.216	2.258	2.293
Investerings	218	309	350	317	305	296	308
Overige mutaties	29-	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	292-	292-	268-	266-	263-	261-	264-
Boekwaarde einde boekjaar	2.060	2.106	2.166	2.216	2.258	2.293	2.338

Hierna zijn de begrote investeringen nader gespecificeerd:

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Huisvesting	54	97	101	107	119	133	133
Vervoer	88	96	113	114	81	69	81
ICT	61	89	110	68	77	66	66
Overige	15	27	28	28	28	28	28
Totaal Investerings	218	309	350	317	305	296	308
Afschrijvingen / exploitatielasten in %	5,3%	5,2%	4,8%	4,8%	4,8%	4,8%	4,9%

De investeringen op het gebied van huisvesting betreffen onder meer investeringen uit hoofde van de business cases. Bij de gepresenteerde investeringsbedragen zijn projecten als PDC-locaties, versterken ZSM infrastructuur en raadsman bij verhoor evenals reguliere vervangingen inbegrepen.

De geplande reguliere vervangingsinvesteringen in voertuigen bedragen jaarlijks € 70 miljoen. Deze zijn in 2017 en 2019 hoger vanwege geplande vervangingen in de luchtvaart. Daarnaast worden in de jaren 2018 tot en met 2020 de vaartuigen vervangen.

De mutaties in investeringen ICT worden veroorzaakt door investeringen in het kader van de IV-vernieuwing, grootschalige vervanging van C2000 portofoons en reguliere vervangingsinvesteringen.

De overige investeringen bestaan meerjarig uit vervangingsinvesteringen in met name operationele en geweldsmiddelen, zoals ANPR-camera's en af luisterapparatuur. Deze investeringen laten de komende jaren een gelijkmatig beeld zien.

Voor een toelichting op de financiering van de investeringen wordt verwezen naar Hoofdstuk 7, Treasury/financiering.

De Financiële vaste activa bestaan grotendeels uit het langlopende deel van de vordering op het ministerie van Veiligheid en Justitie inzake Inkoop Max. De mutaties op deze post zijn voorgeschreven in de jaaraanschrijving en komen terug in het kortlopende deel van de vordering onder de vlottende activa.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
inkoopMax	894	738	342	227	135	56	58
Overig	8	5	11	10	9	8	7
Totaal Financiële Vaste Activa	902	744	354	238	144	64	65

Vlottende activa

De post vlottende activa bestaat onder meer uit vooruitbetaalde bedragen, vorderingen op derden uit hoofde van dienstverlening en toegezegde bijdragen. Daarnaast is het kortlopende deel van de vordering op het ministerie van Veiligheid en Justitie inzake Inkoop Max onder de vlottende activa opgenomen. Met uitzondering van de in de jaaraanschrijving voorgeschreven vordering op het ministerie van Veiligheid en Justitie wordt de komende jaren geen rekening gehouden met grote fluctuaties in de vlottende activa.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vorraden	37	41	39	39	39	39	39
Debiteuren	23	25	25	25	25	25	25
Voorschotten en leningen	5	2	5	5	5	5	5
Vordering op VenJ Inkoop Max	35	55	148	115	93	79	-
Vooruitbetaalde bedragen	28	44	28	28	28	28	28
Overlopende activa	1	7	1	1	1	1	1
Overige vorderingen	20	18	23	23	23	23	23
Liquide middelen	338	191	120	151	136	117	78
Totaal Vlottende Activa	487	383	389	386	349	316	198

De aangehouden liquide middelen per balansdatum zijn met name noodzakelijk om de periode tot de eerst volgende betaling van de eerste bijdrage van dat jaar te overbruggen. Er is een rekening courantfaciliteit voor een bedrag van € 250 miljoen. Deze faciliteit bestaat om eventuele onverwachte grote uitgaven, te kunnen opvangen. Het saldo op de rekening-courantkrediet mag namelijk niet worden ingezet voor financieringsdoeleinden. De politie stuurt op een minimaal saldo op de rekening-courantfaciliteit.

6.2 Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat momenteel uit zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves. De begrote algemene reserve 2018 is inclusief de algemene reserve van de Politieacademie en de vrijval van de voorziening dienstjubilea. Conform het Besluit financieel beheer politie is de reserve met betrekking tot het AVP onder de bestemmingsreserve opgenomen. De bestedingen met betrekking tot het AVP komen ten laste van de exploitatie en worden via de resultaatbestemming in mindering gebracht op de bestemmingsreserve. Met de beëindiging van het AVP eind 2017 wordt ook de bijbehorende bestemmingsreserve opgeheven.

De algemene reserve heeft de financiële bufferfunctie om incidentele tegenvallers op te kunnen vangen. De bufferfunctie van het eigen vermogen is de verhouding van de algemene reserve ten opzichte van de gemiddelde bijdrage van de afgelopen 3 jaar. Volgens de regelgeving mag de bufferfunctie van de algemene reserve van de politie gedurende de eerste vijf jaar na inwerkingtreding van de Politiewet 2012 minimaal 1,5% en maximaal 7,5% bedragen. Vanaf 2018 zijn de grenswaarden 0% en 5%. Als gevolg van het negatieve resultaat in 2016 is de bufferfunctie eind 2016 2,7%. Door de inbedding van de PA neemt de bufferfunctie in 2018 iets toe, tot 3,0%, waarna het percentage onder invloed van de neutrale resultaten stabiel binnen de bandbreedte is en blijft.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Algemene Reserve	136	193	162	162	162	162	162
Bestemmingsreserve AVP	80	-	-	-	-	-	-
Totaal eigen vermogen	216	193	162	162	162	162	162
Bufferfunctie algemene reserve	2,7%	3,7%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Solvabiliteit	6,3%	6,0%	5,6%	5,7%	5,9%	6,1%	6,2%

Voorzieningen

Onder de post Voorzieningen zijn onder andere de bestaande voorzieningen opgenomen voor Inkoop Max, FLO, wachtgeld, en dienstjubilea (t/m 2017). In 2016 is de nationale politie overgegaan op het eigen-risicodragerschap (ERD) voor een deel van de WIA (WGA-vaste en ZW-

flex). Door die overgang is het noodzakelijk een voorziening te vormen. Per saldo zijn de kosten, inclusief die van het vormen van de voorziening, lager dan de premiebetalingen van voorheen. De voorziening wordt gevormd door de inzet van het premievoordeel.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
FLO	29	26	25	23	21	19	16
Wachtgeld, WW, WAO	29	21	22	22	22	22	22
inkoopMax	879	731	440	292	177	84	4
Jubilea	76	74	-	-	-	-	-
Eigen-risicodragerschap WIA	-	-	7	13	18	22	25
Huisvesting	1	1	0	0	0	0	-
Overige voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Voorzieningen	1.014	854	495	351	239	147	68

Langlopende schulden

Voor een verdere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar Hoofdstuk 7, Treasury/financiering.

Kortlopende schulden

De post kortlopende schulden bestaat onder meer uit het kortlopende deel van de langlopende schulden en schulden aan het personeel. De mutaties in het kortlopend deel van de leningen worden veroorzaakt door het verloop van de aflossing van reeds bestaande leningen (zie hiervoor ook Hoofdstuk 7, Treasury/financiering). Openstaande Rijksbijdragen worden zoveel mogelijk in de begrotingsperiode ingezet.

De schulden personeel bestaan grotendeel uit de opgebouwde vakantie-uitkering van de in dienst zijnde medewerkers en het resterende aantal verlof- en overuren per jaareinde. Daarnaast zijn de aan het eind van het jaar nog te betalen loonheffing en sociale verzekeringspremies onder de schulden personeel opgenomen. De komende jaren wordt geen rekening gehouden met grote fluctuaties in de kortlopende schulden.

Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kortlopend deel leningen	161	202	235	276	279	301	269
Openstaande Rijksbijdragen	160	30	17	16	15	15	15
Schulden personeel	605	508	559	554	550	547	545
Crediteuren en overlopende posten	190	215	197	197	197	196	196
Rekening courant MinFin	-	-	-	-	-	-	-
Liquide middelen	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Kortlopende Schulden	1.117	954	1.007	1.043	1.042	1.059	1.026

7 Treasury / financiering

7.1 Toelichting kasstroomoverzicht

In onderstaande tabel is de verkorte kasstroom per boekjaar opgenomen. De kasstroom wordt hierna nader toegelicht. Voor het volledige kasstroomoverzicht wordt verwezen naar Model C: Kasstroomoverzicht. De kasstromen in de kolommen Jaarrekening 2016 en Begroting 2017 zijn conform de respectievelijke documenten overgenomen. De kasstromen 2018 en verder zijn gebaseerd op de verwachte kasstromen 2018 en verder.

<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>	Jaarek. 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Beginstand liquide middelen	223	188	589	120	151	136	117
Kasstroom operationele activiteiten	237	158	258-	266	262	260	262
Kasstroom investeringsactiviteiten	198-	315-	352-	317-	305-	296-	308-
Kasstroom financieringsactiviteiten	76	161	142	81	28	17	8
Totale kasstroom	114	4	468-	30	15-	19-	39-
Eindstand liquide middelen	338	191	120	151	136	117	78
Liquiditeit	43,6%	40,2%	38,6%	37,0%	33,5%	29,9%	19,3%

Volgens de vigerende regelgeving worden de activiteiten zoveel mogelijk gefinancierd vanuit de verstrekte bijdragen door het Ministerie van VenJ. Voor investeringen in materiële vaste activa kan worden geleend bij het Ministerie van Financiën, waarbij het Ministerie van VenJ een garantie moet verstrekken. De investeringen 2018-2022, zoals weergegeven in de tabel bij de vaste activa, vormen de leenbehoefte voor de periode 2018 t/m 2022. De leenbehoefte voor 2018 bedraagt € 350 miljoen.

7.2 Financiering

<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>	Jaarek. 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Lening i.v.m. vermogensconversie	160	120	80	40	-	-	-
Lening met Ministerie van Financiën	1.081	1.305	1.385	1.509	1.580	1.600	1.609
Lening derden	22	8	14	11	8	5	4
Totaal leningen (incl. aflossing t+1)	1.263	1.433	1.478	1.559	1.588	1.605	1.613

Lening i.v.m. vermogensconversie

In 2010 is ter financiering van de vermogensconversie een lening aangegaan. Deze lening wordt met € 40 miljoen per jaar terugbetaald. De laatste aflossing vindt plaats in 2020.

Lening bij het Ministerie van Financiën

Het is, conform artikel 29, lid 3 van de Politiewet 2012, de politie niet toegestaan om leningen elders dan bij het Ministerie van Financiën aan te gaan. Ter financiering van geplande investeringen kunnen derhalve middelen bij het Ministerie van Financiën worden betrokken. Voor zover gebruik wordt gemaakt van het rekening courant krediet bij het Ministerie van Financiën is het rentetarief van de debetrente gelijk aan het rentetarief van de dagrente op basis van EONIA.

In 2016 is een leningenpakket aangegaan van € 165 miljoen bij het Ministerie van Financiën. De gerealiseerde investeringen in 2016 waren € 18,5 miljoen lager dan begroot. De hiervoor

opgenomen lening komt in mindering op de leenfaciliteit voor 2017, zoals verwerkt in de begroting 2017.

Bij het daadwerkelijk aantrekken van de leningen zullen de rentepercentages bekend zijn.

In deze begroting zijn de volgende vaste rentepercentages gehanteerd als rekenrentes voor nieuwe leningen; 0,20% looptijd 5 jaar, 0,60% looptijd 10 jaar, 1,05% looptijd 15 jaar, 1,30% looptijd 20 jaar, 1,50% looptijd 25 jaar en 1,60% looptijd 30 jaar. Voor de jaren 2017 tot en met 2022 worden voor de investeringen in materiële vaste activa nieuwe leningen aangetrokken. Deze worden afgelost conform de looptijd van de onderliggende activa. Voor een renteherziening van een lopende lening in 2018 is een rentepercentage van 1,50% gehanteerd als rekenrente.

Eventueel tijdelijke overschotten en tekorten worden volgens het stelsel van Schatkistbankieren (GMB), uitgezet dan wel aangetrokken bij het Ministerie van Financiën. Gezien de huidige rentestand zijn hier geen opbrengsten en kosten uit te verwachten.

Lening derden

Onder Leningen derden zijn onder andere door individuele voormalige korpsen en de VtsPN aangetrokken bijzondere leningen verantwoord. Hierbij valt te denken aan 'financial lease'-constructies, leningen ontvangen van samenwerkingsverbanden en dergelijke. Deze leningen zullen conform de aflossingstermijnen worden afgelost en daarna vervallen. De regelgeving staat niet toe nieuwe leningen bij derden aan te gaan.

8 Risicoparagraaf

In deze risicoparagraaf zijn de risico's opgenomen voor zowel het beheersplan als de begroting. In de tabel zijn risico's opgenomen die verbonden zijn aan het behalen van de beheersdoelstellingen en zijn risico's opgenomen die van materiële betekenis kunnen zijn voor de (toekomstige) financiële positie van de politie. Ook zijn de bijbehorende beheersmaatregelen opgenomen.

De indeling in onderstaande tabel sluit voor de herkenbaarheid aan bij de opzet zoals deze eerder in de jaarverantwoording 2016 is gehanteerd. Dit wil zeggen een indeling naar de categorieën:

- Organisatie en doelstellingen
- Medewerkers en integriteit
- Financiële duurzaamheid
- Voldoen aan wet- en regelgeving

Risico's	Impact	Beschrijving beheersmaatregelen
Organisatie en doelstellingen		
Landelijke Meldkamerorganisatie Complexe samenhang en governance van dit grote project kunnen leiden tot regionale diversiteit of tot onvoorziene kosten als gevolg van vertraging	In de heroriëntatie is mede naar aanleiding van het bij de politie uitgevoerde Personeel en Materieel (PM) onderzoek afgesproken dat onderzocht zou worden of de voorziene structurele besparing van 50 miljoen nog realistisch is. Dit onderzoek is begin 2017 afgerond. Het onderzoek maakt op basis van de nu beschikbare informatie de inschatting dat de veronderstelde besparing op personele inzet op termijn te realiseren moet zijn. Het onderzoek signaleert daarbij wel een risico ten aanzien van de structurele besparing op materiële kosten, voornamelijk huisvesting en ICT.	Er wordt verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de financiële ontwikkelingen van het meldkamerdomein. Daarnaast frequente afstemming binnen de politie en met VenJ en ketenpartners in het meldkamerdomein.
Nieuwe opdrachten Vanuit diverse stakeholders krijgt de politie opdrachten tot realisatie van nieuwe ontwikkelingen, zonder financiële compensatie en/of personele compensatie	Dit kan ertoe leiden dat het gevolgen heeft voor de doelstellingen uit het beheersplan en de begroting onder druk komt te staan.	In samenspraak met het gezag bewaken van het evenwicht. Indien extra opdrachten zich aandienen zonder additionele financiële middelen, worden de consequenties voor al lopende projecten aangegeven. De besluitvorming over het al dan niet oppakken van nieuwe taken of het stoppen van bestaande taken vindt zodoende transparant plaats.
Digitale ontwikkeling De digitale ontwikkeling die de organisatie gaat doormaken brengt vele en elkaar snel opvolgende veranderingen met zich mee.	Het risico bestaat dat het korps onvoldoende in staat is deze veranderingen snel te absorberen zonder dat de operationele activiteiten in gevaar komen. Dat effect wordt versterkt doordat een groot deel van de capaciteit gespecialiseerd	Integrale planning, communicatie en gewogen prioritering. (IV) Portfoliomanagement.

	is in beheer en onderhoud van de ICT-voorzieningen.	
--	---	--

<p>Informatiebeveiliging De samenleving als geheel, maar ook de politie wordt steeds meer afhankelijk van informatie, die juist, volledig en tijdig is én afgeschermd voor ongewenste openbaarmaking.</p>	<p>Het risico bestaat dat ongewenste inbreuk op de informatievoorziening van de politie haar (operationeel) functioneren in gevaar brengt, wat daarmee een ondermijning vormt voor de rechtstaat.</p>	<p>Informatiebeveiliging is kernfunctie binnen de beheerprocessen rondom de huidige Informatievoorziening en randvoorwaardelijk voor nieuwe ontwikkelingen. Daarbij is via de CIO aandacht op het niveau van de Korpsleiding geborgd.</p>
Medewerkers en integriteit		
<p>Disbalans Formatie en bezetting De ontwikkeling van de bezetting en realisatie van de formatie kent onzekerheden. Vertraagde uitstroom en instroom kan resulteren in vertraging in het in balans brengen van formatie en bezetting.</p>	<p>Door kwantitatieve en kwalitatieve mismatches kunnen de werkzaamheden niet optimaal worden uitgevoerd. Dit kan leiden tot extra externe inhuur en zet de begroting onder druk.</p>	<p>Monitoring, bespreking en sturing op de realisatie van de formatie en de inhuur van extern personeel. Onder andere tijdens managementgesprekken en de Nationale Briefing Organisatieontwikkeling (NBO).</p>
<p>Diversiteit Voldoende potentieel beschikbaar met dubbele culturele achtergrond voor alle functies.</p>	<p>Het draagvlak van de politie in de maatschappij hangt samen met de mate waarin de politie een afspiegeling van de samenleving is.</p>	<p>Veel aandacht voor monitoring van de voortgang en de afspraken. Prioriteit van Korpsleiding en politiechefs.</p>
<p>Verzuim Hoge omvang van verzuim heeft impact op de niet-zieke collega's en op de planning en het roosteren.</p>	<p>Beperkte inzetbaarheid heeft impact op het realiseren van de strategische doelstellingen met als gevolg onderbezetting, verhoging van de werkdruk of extra uitgaven aan externe inhuur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - veel aandacht voor dit thema tijdens de NBO en managementgesprekken. - verantwoordelijkheid terugdringen verzuim nadrukkelijk in de lijn belegd o.a. via aandacht hiervoor in leiderschapsopleidingen. - er zijn analyses uitgevoerd naar de oorzaken van verzuim bij specifieke onderdelen met significant hoger verzuim. - Taskforce opgericht en Teams Veilig en Gezond Werken ingericht, die medewerkers en leiding ondersteunen.
<p>Beroepsziekten Het politiewerk kan leiden tot fysieke of psychische schade (waaronder PTSS)</p>	<p>Afname van de inzetbaarheid en mogelijke schadeclaims.</p>	<p>Tijdige signalering, begeleiding en voorzieningen in de rechtspositie.</p>
Financiële duurzaamheid		
<p>Financiële onrechtmatigheid Door de schaalgrootte na de vorming van de nationale politie ontstond de noodzaak om voor bijna alle inkoop categorieën Europees aan te besteden. De politieorganisatie moet zich hierop inrichten.</p>	<p>Constatering van een te grote omvang van financiële onrechtmatigheid en het niet realiseren van de gestelde tolerantiegrens.</p>	<p>De beheersing van dit risico is onderdeel van een lopend plan van aanpak rechtmatigheid (set aan intensiveringsmaatregelen is vastgesteld) en van het uitvoeringsprogramma inkoop, waarbij de doelstelling is om in de komende jaren de omvang van de onrechtmatige inkoop terug te dringen tot de in afstemming met V&J in 2017 bepaalde tolerantiegrens voor de politie.</p>

<p>Schadeclaims Claims van burgers en bedrijven in relatie tot de taakuitvoering door de politie.</p>	<p>Dit kan leiden tot geclaimde schadekosten en reputatieschade.</p>	<p>De politie is verzekerd voor aansprakelijkheid. Issues worden gemonitord en geprobeerd wordt door tijdige signalering reputatieschade zoveel mogelijk te voorkomen.</p>
<p>Boekverliezen/frictiekosten Mogelijke verliezen door ontmanteling van rekencentra en/of door het afstoten van vastgoed</p>	<p>Mogelijk onvoorziene kosten</p>	<p>Fasering in de uitvoering aangebracht. Hierdoor is het niet aannemelijk dat boekverliezen zich acuut en omvangrijk zullen voordoen.</p>

Voldoen aan wet- en regelgeving

Fiscaal

Met de Belastingdienst wordt een Horizontaal Toezicht convenant afgesloten. Dit betekent dat het Tax Control Framework kan worden geïmplementeerd. De TCF processen zullen onderdeel uitmaken van het Business Control Framework. Op deze wijze worden de bedrijfsprocessen binnen de organisatie op de fiscale merites gecontroleerd. De bedrijfsprocessen zijn echter nog niet allemaal geïmplementeerd. Gevolg is dat het TCF slechts gedeeltelijk werkt.

Mogelijk onjuiste en/of onvolledige toepassing van fiscale wet- en regelgeving. Het risico bestaat dat teveel of te weinig loonheffingen worden afgedragen. Bij te lage afdrachten zal heffingsrente en boetes in rekening worden gebracht aan de Politie.

Met de Belastingdienst is een implementatieperiode afgesproken van drie tot vijf jaren. De uitkomsten van de processen die door de Politie zijn gemonitord worden met de Belastingdienst gedeeld en besproken of de processen voldoende zijn ingeregeld. De naleving van fiscale regelgeving wordt door de politie gemonitord. Ook vindt periodiek overleg plaats met de Belastingdienst. Tevens neemt de Politie steekproeven of de belastingaangiften en bijbehorende afdrachten juist en volledig zijn. Zo nodig wordt bijgestuurd.

Model A: Balans

Balans Nationale Politie							
Activa	Jaarrek.	Begroting	Begroting		Meerjarenraming		
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vaste Activa							
Materiële vaste activa	2.060	2.106	2.166	2.216	2.258	2.293	2.338
Financiële vaste activa	902	744	354	238	144	64	65
Totaal vaste activa	2.962	2.850	2.519	2.454	2.402	2.357	2.402
Vlottende Activa							
Vorderingen en overlopende activa	149	192	268	235	213	200	120
Liquide middelen	338	191	120	151	136	117	78
Totaal vlottende activa	487	383	389	386	349	316	198
Totaal Activa	3.449	3.233	2.908	2.839	2.751	2.673	2.600
Passiva							
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Eigen vermogen							
Algemene reserve	136	193	162	162	162	162	162
Bestemmingsreserves	80	-	-	-	-	-	-
Totaal eigen vermogen	216	193	162	162	162	162	162
Voorzieningen	1.014	854	495	351	239	147	68
Langlopende schulden	1.102	1.231	1.243	1.283	1.308	1.305	1.344
Kortlopende schulden							
Schulden en overlopende passiva	1.117	954	1.007	1.043	1.042	1.059	1.026
Liquide middelen	-	-	-	-	-	-	-
Totaal kortlopende schulden	1.117	954	1.007	1.043	1.042	1.059	1.026
Totaal passiva	3.449	3.233	2.908	2.839	2.751	2.673	2.600
Bufferfunctie							
AR / gem.bijdragen afgelopen 3 jaar in %	2,7%	3,7%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Solvabiliteit							
Eigen vermogen / totaal vermogen in %	6,3%	6,0%	5,6%	5,7%	5,9%	6,1%	6,2%

Model B: Exploitiatierekening

Exploitiatierekening							
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>	Jaarrek. 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Totaal bijdragen	5.362	5.514	5.469	5.514	5.486	5.408	5.405
Exploitiatiekosten							
Personeel	4.232	4.288	4.270	4.216	4.193	4.107	4.098
Rente	20	19	17	16	16	16	16
Opleiding en vorming	44	54	56	54	51	51	51
Huisvesting	355	339	326	328	327	327	329
Vervoer	196	202	200	204	204	203	206
Verbindingen en automatisering	313	388	399	427	427	437	437
Geweldmiddelen en uitrusting	31	42	43	43	44	44	44
Operationeel	143	118	108	103	103	103	103
Beheer	134	120	122	122	122	122	122
Totaal exploitatiekosten	5.467	5.570	5.541	5.514	5.486	5.408	5.405
Resultaat uit normale bedrijfsvoering	105-	56-	72-	-	-	-	-
Buitengewone lasten	-	7	-	-	-	-	-
Buitengewone baten	56	63	72	-	-	-	-
Exploitatieresultaat	49-	-	-	-	-	-	-
Resultaatbestemming							
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>							
Toevoeging bestemmingsreserves	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen bestemmingsreserves	56	56	-	-	-	-	-
Saldo mutaties bestemmingsreserves	56-	56-	-	-	-	-	-
Toevoeging algemene reserve	5	7	-	-	-	-	-
Onttrekkingen algemene reserve	53	8	-	-	-	-	-
Vermogensconversie	-	-	-	-	-	-	-
Saldo mutaties algemene reserve	48-	0-	-	-	-	-	-
Bestemming exploitatieresultaat	104-	56-	-	-	-	-	-

Model C: Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht							
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>	Jaarrek. 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	2019	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022				
Beginstand liquide middelen	223	188	589	120	151	136	117
Operationele activiteiten							
Exploitatieresultaat boekjaar	105-	0-	0-	0-	0-	0-	0-
Afschrijvingen vaste activa	199	293	268	266	263	261	264
Mutatie voorzieningen	67	45-	458-	144-	112-	91-	80-
Overige mutaties eigen vermogen	3	56-	2	-	-	-	-
Mutatie werkkapitaal (excl. liquide middelen)	72	34-	71-	143	111	90	77
Kasstroom operationele activiteiten	237	158	258-	266	262	260	262
Investeringsactiviteiten							
Investerings materiële vaste activa	218-	315-	350-	317-	305-	296-	308-
Desinvesteringen materiële vaste activa	24	-	-	-	-	-	-
Investerings financiële vaste activa	3-	-	2-	-	-	-	-
Kasstroom investeringsactiviteiten	198-	315-	352-	317-	305-	296-	308-
Financieringsactiviteiten							
Ontvangsten langlopende schulden	195	315	350	317	305	296	308
Aflossingen langlopende schulden	119-	154-	208-	235-	276-	279-	301-
Vermogensconversie	-	-	-	-	-	-	-
Kasstroom financieringsactiviteiten	76	161	142	81	28	17	8
Totale kasstroom	114	4	468-	30	15-	19-	39-
Eindstand liquide middelen	338	191	120	151	136	117	78
Liquiditeit							
Vlottende activa / kort vreemd vermogen in %	43,6%	40,2%	38,6%	37,0%	33,5%	29,9%	19,3%

Model D: Personeelsinformatie

Personeelsinformatie								
	Jaarrek. 2016	Begroting 2017	Prognose 2017	Begroting 2018	2019	Meerjarenraming		
						2020	2021	2022
Operationele sterkte [exclusief aspiranten]								
Noot: De uitstroom op 31 december van enig jaar wordt in het jaar erop pas in de uitstroom opgenomen.								
Sterkte aanvang boekjaar in FTE		48.126	48.162	47.620	46.787	46.297	45.758	45.183
Instroom uit opleiding		510	632	393	1.048	952	1.068	1.086
Instroom		300	301	425	346	600	510	449
Werktijdwijziging		(24)	(30)	(19)	(49)	(43)	(48)	(49)
Doorstroom NOS > OS		33	27	30	31	32	30	30
Doorstroom OS > NOS		6	7	2	4	4	4	3
Uitstroom [voorzienbaar]		778	844	986	1.148	1.362	1.408	1.309
Uitstroom [onvoorzien]		672	621	673	713	714	723	734
Sterkte einde boekjaar in FTE	48.162	47.488	47.620	46.787	46.297	45.758	45.183	44.653
Aspiranten in fte								
Aantal aspiranten aanvang boekjaar		2.618	2.585	2.939	3.662	3.845	4.414	4.992
Instroom in opleiding		1.300	1.124	1.301	1.450	1.749	1.901	1.900
Uitval		143	137	185	220	228	256	288
Uitstroom uit opleiding		510	632	393	1.048	952	1.068	1.086
Aantal aspiranten einde boekjaar	2.585	3.265	2.939	3.662	3.845	4.414	4.992	5.518
Berekening gemiddelde operationele sterkte								
Beginstand		50.744	50.747	50.559	50.449	50.142	50.172	50.175
Eindstand		50.753	50.559	50.449	50.142	50.172	50.175	50.171
Gemiddelde OS	50.651	50.749	50.653	50.504	50.296	50.157	50.174	50.173
Niet-operationele sterkte								
Beginstand		9.991	10.390	10.246	10.069	9.972	10.044	10.040
Instroom		483	352	352	436	695	628	565
Doorstroom NOS > OS		33	27	30	31	32	30	30
Doorstroom OS > NOS		6	7	2	4	4	4	3
Uitstroom [voorzienbaar]		192	238	270	288	374	383	318
Uitstroom [onvoorzien]		239	239	231	219	221	222	220
Eindstand	10.390	10.015	10.246	10.069	9.972	10.044	10.040	10.041
Gemiddelde sterktes:								
Operationele sterkte excl.	48.212	47.807	47.891	47.203	46.542	46.027	45.470	44.918
Aspiranten	2.439	2.942	2.762	3.301	3.754	4.130	4.703	5.255
Niet-operationele sterkte	10.196	10.003	10.318	10.157	10.021	10.008	10.042	10.041
Overall sterkte	60.847	60.751	60.971	60.662	60.316	60.165	60.216	60.214
Financiële gegevens								
Gemiddelde loonsom OS		66.379	66.543	67.228	67.460	67.438	67.330	67.182
Gemiddelde loonsom aspiranten		29.270	28.343	26.084	25.402	24.825	24.656	24.905
Gemiddelde loonsom NOS		70.118	68.856	69.051	68.783	68.251	67.575	67.045

Model E: Kapstokmodel

Baten- en lastencategorieën Nationale Politie							
Bedragen x € 1 miljoen							
Lasten	Jaarrek. 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
1 PERSONEELSLASTEN	4.272	4.308	4.300	4.245	4.222	4.136	4.127
1.1 Salarissen huidig personeel	2.853	2.883	2.880	2.857	2.835	2.813	2.790
1.11 Schaalsalaris	2.481	2.516	2.520	2.501	2.481	2.461	2.441
1.12 Vakantie-uitkering	211	212	213	211	209	208	206
1.18 Eindejaarsuitkering	195	198	198	196	195	193	191
1.19 Functiehuis	-	-	-	-	-	-	-
1.191 Overige	34	43	50	50	50	49	48
1.2 Toelagen huidig personeel	255	242	250	245	241	237	233
1.20 Overwerkvergoeding	21	22	25	24	24	24	24
1.21 Operationele toelagen	124	124	122	121	120	119	118
1.25 Levenslooptoelagen	78	71	67	64	61	59	57
1.29 Overige	32	25	36	36	36	35	35
1.3 Sociale lasten huidig personeel	775	782	831	822	814	806	799
1.311 Premie OP/NP/ANW	305	303	340	336	333	328	324
1.32 Premie Arbeidsongeschiktheidpens.	7	7	7	6	6	6	6
1.33 Overgangspremie VPL	71	70	79	78	78	77	76
1.331 Pseudo premie AFUP [afwikkeling]	0	-	-	-	-	-	-
1.35 Bijdrage Zorgverzekeringswet	188	183	182	180	179	177	176
1.37 Premie WAO/WIA	178	180	182	180	179	178	176
1.39 Overige	26	40	42	40	40	40	40
1.4 Bijkomende personeelslasten	168	235	181	188	218	182	207
1.41 Reiskosten woon- werkverkeer	84	123	116	112	108	103	100
1.42 Kosten bedrijfsgeneeskunde	22	17	16	16	16	16	16
1.44 Kosten dienstongevallen	24	11	13	13	13	13	13
1.45 Algemene kostenvergoeding	4	13	5	5	5	5	5
1.49 Overige	34	70	30	42	77	45	73
1.5 Vrijwillige politie	5	5	7	7	7	7	7
3.0 Personeel van derden	184	147	134	109	90	74	74
3.02 Uitzendkrachten	34	44	41	31	21	16	16
3.03 WSW 'ers	2	2	2	2	2	2	2
3.04 Beveiligingsbedrijven	-	-	-	-	-	-	-
3.05 ICT-personeel	85	36	31	25	25	25	25
3.09 Overige inhuur personeel derden	63	66	61	51	42	30	30
6.0 Toevoeging aan voorzieningen	32	13	18	18	18	18	18
6.01 Toevoeging TOR	-	-	-	-	-	-	-
6.02 Toevoeging Wachtgeld, WW, WAO	17	3	18	18	18	18	18
6.03 Toevoeging voorz. dienstjubilea	12	10	-	-	-	-	-
6.04 Toevoeging overige personeelsvoorz.	3	-	-	-	-	-	-
2 RENTE en SOORTGELIJKE KOSTEN	20	19	17	16	16	16	16
2.1 Rente rekening courant MinFin	-	-	-	-	-	-	-
2.2 Rente leningen derden	1	1	1	1	1	1	1
2.3 Rente lening MinFin	13	13	12	13	14	15	16
2.4 Rente lening vermogensconversie	6	5	4	3	1	-	-
3 OPLEIDING EN VORMING	52	61	63	61	58	58	58
2.2.1 Afschrijvingen	1	1	1	1	1	1	1
2.2.2 Boekverlies activa	-	-	-	-	-	-	-
3.2 Huren en lease	1	1	1	1	1	1	1
3.3 Duurzame goederen	0	1	1	1	1	1	1
3.4 Overige zaken en diensten	41	49	52	50	47	47	47
3.4.1 Munitie / pepperspray	8	8	8	8	8	8	8
6.0 Toevoeging aan voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-

4	HUISVESTING	387	347	334	337	335	335	337
2.2.1	Afschrijvingen	110	102	78	80	80	84	86
2.2.2	Boekverlies activa	13	0	-	-	-	-	-
3.1	Gas, licht en water	32	39	36	35	34	33	33
3.2	Huren, pachten en lease	66	63	54	53	52	51	53
3.3	Duurzame goederen	12	6	7	6	6	6	6
3.4	Overige zaken en diensten	45	52	88	85	81	85	76
3.4.1	Onderhoud	72	54	42	49	53	47	55
3.4.2	Schoonmaak	34	31	29	29	28	28	27
6.0	Toevoeging aan voorzieningen	2	-	-	-	-	-	-
5	VERVOER	206	208	213	215	215	214	217
2.2.1	Afschrijvingen	91	88	86	84	79	75	78
2.2.2	Boekverlies activa	1	1	2	2	2	2	2
3.1	Brandstof	30	34	31	33	35	37	37
3.2	Huren en lease	13	13	13	13	13	13	13
3.3	Duurzame goederen	4	2	3	3	3	3	3
3.4	Overige zaken en diensten	19	29	27	28	29	29	29
3.4.1	Onderhoud	44	36	44	45	47	48	48
3.4.2	Schade	4	5	7	7	7	7	7
6.0	Toevoeging aan voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
6	VERB. EN AUTOMATISERING	332	408	410	438	438	448	448
2.2.1	Afschrijvingen	75	83	86	83	84	83	81
2.2.2	Boekverlies activa	1	1	-	-	-	-	-
3.2	Huren en lease	1	2	1	1	1	1	1
3.3	Duurzame goederen	23	15	15	16	15	15	16
3.4	Overige zaken en diensten	232	308	308	338	339	349	350
4.2.5	Inhouding C2000	-	-	-	-	-	-	-
6.0	Toevoeging aan voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
7	GEWELDMIDDELEN EN UITRUSTING	33	43	45	45	45	45	45
2.2.1	Afschrijvingen	1	1	1	1	1	1	1
2.2.2	Boekverlies activa	-	-	-	-	-	-	-
3.2	Huren en lease	0	1	1	1	1	1	1
3.3	Duurzame goederen	2	9	6	6	6	6	6
3.4	Overige zaken en diensten	30	33	37	37	37	37	37
6.0	Toevoeging aan voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
8	OPERATIONEEL	162	136	119	114	113	113	114
2.2.1	Afschrijvingen	15	16	16	16	16	17	17
2.2.2	Boekverlies activa	-	-	-	-	-	-	-
3.2	Huren en lease	1	1	1	1	1	1	1
3.3	Duurzame goederen	3	4	5	4	5	5	5
3.4	Overige zaken en diensten	53	58	49	47	46	46	46
3.4.1	Reis- en verblijfkosten binnen- & buitenland	47	24	24	24	24	24	24
3.4.2	Arrestantenzorg	24	20	18	16	16	16	16
3.4.3	Meldkamerkosten samenw. derden	17	13	7	7	7	7	7
6.0	Toevoeging aan voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
9	BEHEER	138	126	127	127	127	127	127
2.2.1	Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0
2.2.2	Boekverlies activa	-	-	-	-	-	-	-
3.2	Huren en lease	9	6	5	5	5	5	5
3.3	Duurzame goederen	1	1	1	1	1	1	1
3.4	Overige zaken en diensten	46	56	55	55	55	55	55
3.4.1	Catering	24	23	22	22	22	22	22
3.4.2	Externe deskundigheid	50	34	39	39	39	39	39
3.4.3	Vergaderkosten	7	5	6	6	6	6	6
6.0	Toevoeging aan voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
TOTAAL LASTEN NORMALE BEDRIJFSV.		5.602	5.655	5.627	5.598	5.571	5.492	5.490

Baten	Jaarrek. 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
1 PERSONEEL	40	20	30	29	29	29	29
1.1 Salarissen huidig personeel	24	16	16	16	16	16	16
1.19 Overige	24	16	16	16	16	16	16
1.3 Sociale lasten huidig personeel	0	-	-	-	-	-	-
1.39 Overige	0	-	-	-	-	-	-
1.4 Bijkomende personeelslasten	1	-	0	0	0	0	0
1.49 Overige	1	-	0	0	0	0	0
3.0 Uitbesteed personeel	15	4	14	13	13	13	13
3.05 Exogeen gefinancierden	0	4	14	13	13	13	13
3.09 Overige pers. aan derden uitgeleend	15	-	-	-	-	-	-
6.0 Vrijval voorzieningen	0	-	-	-	-	-	-
6.01 Vrijval TOR	-	-	-	-	-	-	-
6.02 Vrijval Wachtgeld, WW, WAO	-	-	-	-	-	-	-
6.03 Vrijval voorziening dienstjubilea	-	-	-	-	-	-	-
6.04 Vrijval overige personeelsvoorz.	0	-	-	-	-	-	-
2 RENTE	0	-	-	-	-	-	-
2.11 Rente ontvangen van MinFin	-	-	-	-	-	-	-
2.12 Rente ontvangen van derden	0	-	-	-	-	-	-
3 OPLEIDING EN VORMING	8	7	7	7	7	7	7
2.2.1 Afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	-
2.2.2 Boekwinst activa	-	-	-	-	-	-	-
3.2 Huren en lease	-	-	-	-	-	-	-
3.3 Duurzame goederen	-	-	-	-	-	-	-
3.4 Overige zaken en diensten	8	7	7	7	7	7	7
6.0 Vrijval voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
4 HUISVESTING	33	8	8	8	8	8	8
2.2.1 Afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	-
2.2.2 Boekwinst activa	22	-	-	-	-	-	-
3.1 Gas, licht en water	-	-	-	-	-	-	-
3.2 Huren, pachten en lease	6	8	5	5	5	5	5
3.3 Duurzame goederen	0	-	-	-	-	-	-
3.4 Overige zaken en diensten	4	1	4	4	4	4	4
3.4.1 Onderhoud	-	-	-	-	-	-	-
3.4.2 Schoonmaak	-	-	-	-	-	-	-
6.0 Vrijval voorzieningen	0	-	-	-	-	-	-
5 VERVOER	10	6	12	11	11	11	11
2.2.1 Afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	-
2.2.2 Boekwinst activa	7	4	8	7	7	7	7
3.1 Brandstof	-	-	-	-	-	-	-
3.2 Huren en lease	0	0	-	-	-	-	-
3.3 Duurzame goederen	0	0	-	-	-	-	-
3.4 Overige zaken en diensten	2	1	4	4	4	4	4
3.4.1 Onderhoud	-	-	-	-	-	-	-
3.4.2 Schade	0	1	1	1	1	1	1
6.0 Vrijval voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
6 VERBIND. EN AUTOMATISERING	19	20	11	11	11	11	11
2.2.1 Afschrijvingen	-	1	-	-	-	-	-
2.2.2 Boekwinst activa	-	-	-	-	-	-	-
3.2 Huren en lease	0	1	-	-	-	-	-
3.3 Duurzame goederen	-	0	-	-	-	-	-
3.4 Overige zaken en diensten	19	18	11	11	11	11	11
4.2.5 Doorbelasting C2000	-	-	-	-	-	-	-
6.0 Vrijval voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-

7	GEWELDMIDDELEN EN UITRUSTING	2	1	1	1	1	1	1
2.2.1	Afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	-
2.2.2	Boekwinst activa	-	-	-	-	-	-	-
3.2	Huren en lease	-	-	-	-	-	-	-
3.3	Duurzame goederen	0	-	-	-	-	-	-
3.4	Overige zaken en diensten	2	1	1	1	1	1	1
6.0	Vrijval voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
8	OPERATIONEEL	19	18	11	11	11	11	11
2.2.1	Afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	-
2.2.2	Boekwinst activa	0	-	-	-	-	-	-
3.2	Huren en lease	-	0	0	0	0	0	0
3.3	Duurzame goederen	0	0	0	0	0	0	0
3.4	Overige zaken en diensten	10	9	9	9	9	9	9
3.4.1	Reis- en verblijfk n binnen- & buitenland	0	-	-	-	-	-	-
3.4.2	Arrestantenzorg	0	2	2	2	2	2	2
3.4.3	Meldkamerbaten samenw. derden	8	7	-	-	-	-	-
6.0	Vrijval voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
9	BEHEER	4	5	5	5	5	5	5
2.2.1	Afschrijvingen	-	-	-	-	-	-	-
2.2.2	Boekwinst activa	-	-	-	-	-	-	-
3.2	Huren en lease	0	-	-	-	-	-	-
3.3	Duurzame goederen	0	-	-	-	-	-	-
3.4	Overige zaken en diensten	4	3	3	3	3	3	3
3.4.1	Catering	0	2	2	2	2	2	2
3.4.2	Externe deskundigheid	-	-	-	-	-	-	-
3.4.3	Vergaderkosten	-	-	-	-	-	-	-
6.0	Vrijval voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
11	BIJDRAGEN	5.362	5.514	5.469	5.514	5.486	5.408	5.405
4.1	Rijksbijdragen	5.350	5.514	5.468	5.513	5.486	5.408	5.405
4.11	Rijksbijdragen VenJ	5.250	5.490	5.452	5.497	5.473	5.395	5.392
4.13	Bijdragen overige departementen	100	24	15	15	13	13	13
4.19	Overige bijdragen [o.a. gemeenten]	13	1	1	1	-	-	-
TOTAAL BATEN NORMALE BEDRIJFSV.		5.497	5.600	5.555	5.598	5.571	5.492	5.490
RESULTAAT NORMALE BEDRIJFSVOERING		105-	56-	72-	-	-	-	-
12	BUITENGEWONE LASTEN	-	7	-	-	-	-	-
12	BUITENGEWONE BATEN	56	63	72	-	-	-	-
EXPLOITATIERESULTAAT		49-	-	-	-	-	-	-

Bijlage 1: Specificaties besteding bijdragen

Specificaties bijdragen						
(bedragen x € 1 miljoen)						
Onderwerp	Saldo 1-1	Ontvangen	Beschikbaar	Exploitatie	Investing	Saldo 31-12
	a	b	c (=a+b)	d	e	f (=c-d-e)
2018						
Algemene bijdrage VenJ	-	5.209,8	5.209,8	5.209,8	-	-
Bijzondere bijdragen	9,6	170,4	180,0	171,5	-	8,5
Overige bijdragen VenJ	29,6	112,1	141,7	71,1	66,1	4,5
Overige bijdragen	3,5	16,2	19,7	16,2	-	3,5
Totaal (rijks)bijdrager	42,7	5.508,6	5.551,3	5.468,6		16,5
2019						
Algemene bijdrage VenJ	-	5.223,5	5.223,5	5.223,5	-	-
Bijzondere bijdragen	8,5	174,1	182,6	174,7	-	7,9
Overige bijdragen VenJ	4,5	112,0	116,5	99,2	12,8	4,5
Overige bijdragen	3,5	16,2	19,7	16,2	-	3,5
Totaal (rijks)bijdrager	16,5	5.525,8	5.542,3	5.513,6		15,9
2020						
Algemene bijdrage VenJ	-	5.209,1	5.209,1	5.209,1	-	-
Bijzondere bijdragen	7,9	160,8	168,8	161,4	-	7,4
Overige bijdragen VenJ	4,5	111,9	116,4	102,3	9,6	4,5
Overige bijdragen	3,5	13,5	17,0	13,5	-	3,5
Totaal (rijks)bijdrager	15,9	5.495,3	5.511,2	5.486,3		15,4
2021						
Algemene bijdrage VenJ	-	5.121,6	5.121,6	5.121,6	-	-
Bijzondere bijdragen	7,4	160,8	168,2	161,1	-	7,1
Overige bijdragen VenJ	4,5	111,9	116,4	111,9	-	4,5
Overige bijdragen	3,5	13,5	17,0	13,5	-	3,5
Totaal (rijks)bijdrager	15,4	5.407,9	5.423,2	5.408,2		15,1
2022						
Algemene bijdrage VenJ	-	5.119,1	5.119,1	5.119,1	-	-
Bijzondere bijdragen	7,1	160,8	167,9	160,9	-	7,0
Overige bijdragen VenJ	4,5	111,9	116,4	111,9	-	4,5
Overige bijdragen	3,5	13,5	17,0	13,5	-	3,5
Totaal (rijks)bijdrager	15,1	5.405,4	5.420,5	5.405,5		15,0

De investeringen (kolom e) betreffen investeringen in de vernieuwing C-2000 en de Landelijke ICT-ring LMO. Deze investeringen zijn niet opgenomen in de exploitatierekening van deze begroting. Het betreft activiteiten waarbij de politie slechts uitvoerder is in opdracht van het departement. De

besteding van deze middelen is opgenomen in het recent vastgestelde geactualiseerde Multibestedingsplan 2017-2021. De middelen die worden ingezet zijn onderdeel van de bijzondere bijdrage Meldkamerdomein en de openstaande rijksbijdrage Meldkamerdomein op de balans van de politie.

Bijlage 2: Reorganisatiekosten

Exploitatierkening Reorganisatiekosten							
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>	Besteding t/m 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Totaal bijdragen	266	35	10	10	-	-	-
Exploitatiekosten							
Personeel	220	73	42	21	9	5	1
Rente	-	-	-	-	-	-	-
Opleiding en vorming	4	3	2	1	-	-	-
Huisvesting	14	4	4	3	-	-	-
Vervoer	0	-	-	-	-	-	-
Verbindingen en automatisering	6	-	-	-	-	-	-
Geweldmiddelen en uitrusting	-	-	-	-	-	-	-
Operationeel	0	-	-	-	-	-	-
Beheer	25	1	1	-	-	-	-
Totaal exploitatiekosten	270	81	49	26	9	5	1

De exploitatiekosten worden binnen de exploitatierkening van de politie naast de bijdrage vorming Nationale Politie gedekt vanuit de algemene rijksbijdrage.

Bijlage 3: Recherche Samenwerkingsteam (RST)

Exploitierekening RST							
<i>Bedragen x € 1000</i>	Jaarrek. 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Totaal bijdragen							
Bijdragen BZK	18.055	60	60	60			
Overige bijdragen	-	18.927	12.968	12.968	12.968	12.968	12.968
Totaal bijdragen	18.055	18.987	13.028	13.028	12.968	12.968	12.968
Exploitiatiekosten							
Personeel	9.272	9.982	6.260	6.260	6.260	6.260	6.260
Rente	-	-	-	-	-	-	-
Opleiding en vorming	511	370	380	380	380	380	380
Huisvesting	1.279	1.389	1.208	1.208	1.208	1.208	1.208
Vervoer	704	924	627	627	627	627	627
Verbindingen en automatisering	3.087	2.824	2.432	2.432	2.372	2.372	2.372
Geweldmiddelen en uitrusting	54	43	8	8	8	8	8
Operationeel	2.557	3.064	1.728	1.728	1.728	1.728	1.728
Beheer	591	391	385	385	385	385	385
Totaal exploitatiekosten	18.055	18.987	13.028	13.028	12.968	12.968	12.968
Resultaat uit normale bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-	-

Balans RST							
<i>Bedragen x € 1000</i>	Jaarrek. 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Activa							
Vaste Activa							
Materiële vaste activa	2.229	3.285	3.576	3.866	4.157	4.448	4.738
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste activa	2.229	3.285	3.576	3.866	4.157	4.448	4.738
Vlottende Activa							
Voorraden	-	-	-	-	-	-	-
Vorderingen en overlopende activa	313	2.708	313	313	313	313	313
Rekening-courant Nationale Politie	1.875	-	-	-	-	-	-
Liquide middelen	1.540	959	959	668	378	87	-
Totaal vlottende activa	3.728	3.667	1.272	981	691	400	313
Totaal Activa	5.957	6.952	4.847	4.847	4.847	4.847	5.051

<i>Bedragen x € 1000</i>	Jaarrek. 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Passiva							
Eigen vermogen							
Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	-	-	-	-	-	-	-
Totaal eigen vermogen	-	-	-	-	-	-	-
Voorzieningen							
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
Langlopende schulden							
Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden							
Openstaande (rijks)bijdragen	4.283	-	-	-	-	-	-
Schulden personeel	901	584	901	901	901	901	901
Crediteuren en overlopende posten	773	922	773	773	773	773	773
Rekening-courant Nationale Politie	-	5.446	3.173	3.173	3.173	3.173	3.173
Liquide middelen	-	-	-	-	-	-	204
Totaal kortlopende schulden	5.957	6.952	4.847	4.847	4.847	4.847	5.051
Totaal passiva	5.957	6.952	4.847	4.847	4.847	4.847	5.051

Bijlage 4: Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen

Algemeen

De begroting is opgesteld in overeenstemming met de Ministeriële Regeling Financieel Beheer (MRFB). In deze regeling wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de grondslagen voor de verslaggeving, neergelegd in Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De gehanteerde modellen zijn conform de MRFB voorgeschreven vanuit het Ministerie van VenJ.

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddelde aantal gedurende het boekjaar werkzame werknemers wordt vermeld in afstemming op de inrichting van de organisatie. Daarbij wordt aangesloten op de salariskosten, zoals opgenomen in de exploitatierekening. Werknemers die geen arbeidsprestatie leveren worden niet vermeld.

Grondslagen voor de waardering van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de toegerekende bijdragen en de kosten en andere lasten over het jaar. Baten en lasten worden in de exploitatierekening toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben, ongeacht of zij tot ontvangsten of uitgaven hebben geleid.

Bijzondere bijdragen VenJ en overige instanties

Voor specifieke taken en activiteiten verstrekken zowel het Ministerie van Veiligheid en Justitie als andere departementen of overheidsinstanties bijzondere bijdragen. Daarover dient in het algemeen een operationele en financiële verantwoording te worden afgelegd en moet een eventueel overschot of tekort worden verrekend. De ontvangen bijdragen neemt het korps in de balans op onder de kortlopende schulden als nog te besteden bijdragen. Aan de hand van de bestedingen in het lopende boekjaar, die verband houden met deze bijdragen, verantwoordt het korps deze bijdragen in de exploitatie.

Pensioenen

De politie heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. De hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon, berekend over de jaren dat de werknemer pensioen opbouwde bij de politie. De werknemers kunnen kiezen om het pensioen in te laten gaan vanaf zestig jaar en uiterlijk vijf jaar na het bereiken van de AOW-leeftijd.

De verplichtingen die voortvloeien uit deze rechten van het personeel, zijn ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Het ABP hanteert het middelloonstelsel. De premie voor het ouderdoms- en nabestaandenpensioen bedraagt in 2017 21,1% tegen (gemiddeld) 18,55% (per 1 januari 17,8% en per 1 april 18,8%) in 2016. De verhogingen van de premies - zowel in 2016 als in 2017 - zijn noodzakelijk vanwege lagere rendementsverwachtingen van het ABP. In 2017 betaalt de werkgever 70% van de verschuldigde premie en de werknemer 30%.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door zijn financiële verplichtingen) dit toelaat. De pensioenen zijn niet verhoogd per 1 januari 2017. De beleidsdekkingsgraad van het ABP was niet voldoende om de pensioenen over het jaar 2016 te kunnen indexeren.

Naast deze reguliere verplichting aan de verschuldigde pensioenpremies voor actieve medewerkers is er sprake van een aantal bijzondere regelingen voor medewerkers.

Inkoop MAX

De regeling Inkoop Max wordt in de vorm van dienstverlening aan de politie uitgevoerd. Pas na de inkoop vormt de inkoopwaarde een onderdeel van de reguliere ABP-verplichtingen. Voor de regeling Inkoop Max is afgesproken dat de rechthebbende medewerkers vanaf 60 jaar tot en met 70 jaar met pensioen kunnen gaan.

FLO-regeling

Voor de vliegers bij de Landelijke Eenheid geldt de FLO-regeling (Functioneel Leeftijdsontslag) die vanaf de 55-jarige leeftijd een uitkering garandeert van tien jaar. De berekening van de totale uitkering bedraagt de som van de nominale uitkeringen per medewerker zonder rekening te houden met eerdere, voortijdige uitstroom of overlijden van de medewerker. Vanaf 2016 wordt rekening gehouden met salarisverhogingen en pensioenwijzigingen die zijn opgenomen in de cao. De berekening houdt geen rekening met toekomstige salarisverhogingen door groei in de schaal.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op de balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de betreffende paragraaf. De MRFB bevat regelgeving voor de waardering van de materiële vaste activa. De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

- de bedrijfsgebouwen worden lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur van
 - casco van 60 jaar en
 - van afbouw van 30 jaar [1];
- gebouwtechnische installaties 20[2] jaar;
- inrichting gebouwen/inventaris 10 jaar;
- opvallende voertuigen 5 jaar;
- onopvallende voertuigen 7 jaar;
- bijzondere voertuigen 7 jaar;
- tweewielers 7 jaar;
- ME /AE voertuigen 10 jaar;
- vaartuigen 3-10 jaar;
- vliegtuigen 10 jaar;
- verbindingsmiddelen 5-10 jaar;
- ICT apparatuur 3-5 jaar;
- gewelddmiddelen en uitrusting 5-10 jaar;
- overige materiële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur van 5 jaar.

[1] De aanpassing van de regelgeving om de levensduur van bedrijfsgebouwen van 35 jaar naar 60 jaar te wijzigen is in voorbereiding.

[2] Ook de aanpassing van de regelgeving om de levensduur van gebouwtechnische installaties te verlengen van 15 jaar naar 20 jaar is in voorbereiding.

Buiten gebruik gestelde materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de boekwaarde dan wel de lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare kosten.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens waardeert het korps deze vorderingen tegen geamortiseerde kostprijs. Eventuele waardeverminderingen neemt het korps daarin mee.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Op elke balansdatum beoordeelt het korps of er aanwijzingen bestaan dat een vast actief onderhevig kan zijn aan een bijzondere waardevermindering. In dat geval wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Bijzondere waardeverminderingen worden ten laste van de exploitatie gebracht.

Vorraden

De waardering van de voorraden gebeurt op basis van de verkrijgingsprijs, zijnde inkoopprijs plus de bijkomende kosten of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde betreft de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. De waardebepaling houdt rekening met de incurantheid van de voorraden.

Vorderingen

Bij eerste verwerking waardeert het korps de vorderingen tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vervolgens worden de vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen en rekening-courant Ministerie van Financiën

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen (kortlopende schulden). Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De politie gebruikt producten die het Ministerie van Financiën aanbiedt in het kader van Geïntegreerd Middelenbeheer (GMB). Door middel van saldoregulatie brengt het korps aan het einde van de dag het saldo op de betaalrekening terug tot nul. Voor overschotten of tekorten op de rekening-courant hanteert het Ministerie van Financiën marktconforme rentetarieven (EONIA).

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen de algemene reserve en bestemmingsreserves. Dat zijn afzonderlijke vermogensbestanddelen met een specifieke bestemming. Toevoegingen en onttrekkingen vinden plaats vanuit de resultaatbestemming.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze valt te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de

verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. De voorzieningen hebben over het algemeen een langlopend karakter.

Voorzieningen FLO en Inkoop Max

Zie voor de grondslagen het onderdeel Pensioenen.

Voorziening dienstjubilea

Deze voorziening heeft betrekking op werknemers die in aanmerking komen voor een uitkering in het kader van ambtsjubilea bij een dienstbetrekking van 12½, 25 of 40 jaar. Er wordt gerekend met een factor van 50% (blijf- of sterftkans van een medewerker) van de totale berekende waarde. Voor de uitkering bij 40 jaar berekent het korps een blijfkans van 90%, indien de periode in dienst meer dan 30 jaar bedraagt.

Voorziening wachtgeld/WW/WAO

Deze voorziening heeft betrekking op werknemers die door middel van een wachtgeldregeling c.q. uitkeringsregeling de dienst hebben verlaten.

Voorziening huisvesting leegstaande huurpanden

Deze voorziening is ter dekking van verlieslatende contracten met betrekking tot leegstaande panden die het korps niet meer in gebruik zal nemen.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct verband houden met de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de exploitatierekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Bijlage 5: Ondersteunende Dienst PolitieAcademie (ODPA)

Exploitatierekening ODPA							
Bedragen x € 1 miljoen	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal bijdragen	115	100	-	-	-	-	-
Exploitatiekosten							
Personeel	117	103	102	99	97	97	97
Rente	3	3	3	3	3	3	3
Opleiding en vorming	43-	38-	38-	37-	37-	37-	37-
Huisvesting	13	19	19	19	20	19	19
Vervoer	5	5	5	5	5	5	5
Verbindingen en automatisering	6	7	7	7	7	7	7
Geweldmiddelen en uitrusting	0	0	0	0	0	0	0
Operationeel	2	2	2	2	2	2	2
Beheer	6	5	5	5	5	5	5
Totaal exploitatiekosten	112	108	106	104	103	101	101

De bovenstaande exploitatiecijfers ODPA betreffen:

- De jaarrekeningcijfers 2016 zijn de ODPA-cijfers binnen de concept-jaarrekening 2016 van de Politieacademie;
- De begrotingscijfers 2017 zijn de ODPA-cijfers binnen de begroting 2017 van de Politieacademie;
- De begrotingscijfers 2018-2022 hebben als basis de ODPA-cijfers binnen de begroting 2017-2021 van de Politieacademie.

De post 'Opleiding en vorming' laat in bovenstaand overzicht per saldo een negatief bedrag zien, oftewel een baat. De oorzaak hiervan is de doorbelasting van de opleidingskosten van het ODPA aan de Nationale Politie. In de begroting 2018-2022 van de Nationale Politie is deze interne post geëlimineerd.